

**LIETUVIŲ PABĖ-
GIMTINIAI**
The Ohio War Museum
Columbus, Ohio

**ATSIRADO RAŠ. UJAS
VYDUNAS**

IKSIOL nebuvo jokių žinių apie žymų mūsų rašytoją Vyduoną, kuris visą laiką gyveno Tilžėje. Jos buvo laikomos dingusiu be žinios. Kai kas nuogastavo kad jis per bombardavimą galėjo būti ir žuvis.

Tačiau neseniai mus pasiekė linksma žinia kad Rugs. 5 žymus mūsų rašytojas ir filosofas Dr. Vyduonas (Vilius Storaša), iškentęs daug vargų ir įvairių nelaimių, iš Rusų zonos atvyko į Britų valdomą Vokietijos zoną. Jis fiziškai labai išvargęs, todėl paguldytas Luebecko ligoninėje.

PIRMUTINIS jį aplankė ir pasveikino buvęs jo mokinys Skautų Aido redaktorius A. Krauzas. Skautai pasiėmė senelį Vyduoną globoti kol jis pasveiks. Lietuvių Raudonasis Kryžius ir kitos Lietuvių pagalbėjų bendruomenės organizacijos pasirūšios teikti visokią pagalbą didžiajam mūsų tautos rašytojui ir Lietuviškumo ugdytojui Prusų Lietuvoje.

IS TILŽES, kur Vyduonas išgyveno 50 metų, Spalio 2, 1944 m. del nuolatinių Rusų lėktuvų bombardavimų išbėgęs, jis gyveno Samlande. Povarbių dvare, prie Karaliaučiaus. 1945 m. sausio 26 d. jis iš ten arkliais atvažiavo iki Neukuhren, kur Vasario 9 naktį, eidamas į laivą buvo nublokštas į jūrą ir tik paskutinį momentą dviejų jurininkų buvo išgelbėtas. Per Piliavą atvyko iki Neufarwaser, o iš ten vėliau traukiniu į Rugenwaldą; ten pagyvenęs iki Bal. 2, 1946 m., tęsė kelionę iki Eickfeve, kur išgyveno iki Liepos 17 d. š. m. Iki š. m. Rugs. pucio 5 keliavo į Vakarų, norėdamas patekti į Britų valdomą Vokietijos sritį.

DR. VYDUNO kelias nuo Tilžės iki Luebecko buvęs suijęs su įvairiausiomis nelaimėmis ir kančiomis, kurios 78 metų seneliui vos gyvybės nepareikalavo.

Dr. Vyduonas yra tarptautinio rašytojų klubo "Pen" Londono garbės narys (Honor Member of International Pen Club in London). Dr. Vyduonas nuo nazių yra nepaprastai daug nukentėjęs. Del to jo persekiojimo yra protestavę ne tik lietuviai bet ir pasauliniai rašytojai bei jų sąjungos.

U. S. ZONOJE PERTVARKOMA LIETUVIŲ SPAUDA

LIETUVIŲ tremtinių spauda padarė labia didelę pažangą. Ji išaugo ir kiekybiškai ir kokybiškai, t. y. ir laikraščių skaičium ir jų turiniu. Iš žymesnių laikraščių minėtini savaitraščiai Musų Kelias, gausiai iliustruoti Žiburiai ir Tėviškės Garsas; ir dvisavaitiniai literatūros ir kultūros žurnalas Aidai ir religinis žurnalas Naujasis Gyvenimas.

Neperseniai Nuetingene tris syk per savaitę pradėta leisti Apžvalga. Be to, jau kuris laikas leidžiami ir du dienraščiai: Žiburiai — Augsburgėje, ir Mintis — Memingene.

KADANGI šiuo metu Vokietijoje jaučiamas gana didelis popieriaus trūkumas tai Amerikiečių karinė valdžia šiais sumetimais vaduodamasi pertvarko ir DP spaudą.

Rugs. 5 Muenchenė buvo sušauktas DP laikraščių redaktorių pasitarimas, kuriame buvo pranešta kad Amerikiečių zonoje kiekviename UNRRA distrikte (tokių distriktų yra keturi) kiekviena DP tautybės galėsianti per savaitę leisti tik vieną laikraštį 12 psl. didumo ir tokio egzempliorių skaičiaus jog vienas egzempliorius teks 5 DP.

Lietuvių buvo nusistatyta toliau leisti Musų Kelią, Žiburius, Aidus ir Wiesbadene įsteigti naują laikraštį, Tremtinių žinios. Šis laikraštis būtų lyg ir centrinis Lietuvių tremtinių bendruomenės laikraštis. Mat, Wiesbadeno Lietuvių sto-

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 37

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SEPT.-RUGS. 13, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

U. S. Neduosiant Italijai Daugiau Pinigų

SEN. VANDENBERG (R., iš Michigan), pastaru laikų su žmona išskridęs į Paryžių, su lyg V. Sekr. Byrnes pašaukimo.

MASKVA REIKALAUJA MILITARIŠKŲ ŽINIŲ

U. N. Saugumo Tarybos konferencijoje, sovietų atstovas visai netikėtai pareikalavo kad Amerika ir Anglija patiektų žinias kur ir kiek įvairiose pasaulio dalyse randasi jų kariuomenių.

Gromyko vetavo įsileidimą į UN Airijos, Portugalijos ir Trans-Jordanijos, nes su jomis Maskva neturi normalių santykių. Reiškia tik sovietų draugingos šalys gali priklaustyti į UN, nesvarbu ar jos yra draugingos Amerikai ir Britanijai.

PAREIKALAVO 300,000 ATLYGINIMO

U. S. vyriausybė įteikė Jugoslavijai pareikalavimą \$300,000 ar daugiau atlyginimo už gyvastis ir prarastą turtą sąryšyje su nušovimu dviejų U. S. lėktuvų. Tito sako sutinkąs atlyginti už gyvastis, bet atsisakąs užmokėti už sunaikintus lėktuvus.

KOMUNISTAI PRIEŠ GUB. DEWEY

New York'o komunistai visu įtūžimu pasmerkė Gubernatorių Dewey, kurs vėl kandidatuoja į gubernatoriaus pareigas. Kinijai paskirtas geležinkelių reikmenis UNRRA vogtinai persiuntė Jugoslavijai, ir tt.

Siomis dienomis išplaukė į Jugoslaviją 13 Amerikos laivų su UNRRA dovanomis atsilyginimui už šaudymą Amerikos lakunų.

Nežiurint įvairių protes-

JUGOSLAVIJAI IR KITOMS BOLŠEVIKŲ ŠALIMS BETGI PARAMĄ PILA

Kokią nesąmoningą politiką Amerika veda reikia tik įsitęmyti į Rugs. 11 Paryžiaus konferencijoje U. S. State Departmento nario Wilard L. Thorp pareiškimą, kuris savo vyriausybės vardu pasakė kad U. S. neduos daugiau Italijai pinigų kuriais ji galėtų mokėti kitoms valstybėms karo atlyginimus.

Iki šiol Amerika jau sukišo Italijos palaikymui visą bilijoną dolarių, Italijos nukariavimui praleido 20 bilijonų dolarių, ir šiame kare bendrai pasidarė skolų \$335,000,000,000.

Tuomi Amerikos atstovas taikė pasakyti Rusijai kad, kai pati Amerika nereikalauja iš Italijos jokių karo nuostolių atlyginimų, ir Rusija negalės pasinaudoti Amerikos teikiama parama Italijai imti sau pasiskirtus karo nuostolių atlyginimus.

Nesamone štai kame: Italai niekad Rusijoj nebuvo įsiveržę ir prieš raudonuosius nekariavo, išskyrus ką daliniai Italų kariuomenės buvo Vokiečių nuvesti į Rusų frontą.

Amerika nesistengia užkirsti Maskvai galimybes plėsti Italiją, Austriją, Vokietiją ir kitas raudonųjų okupuotas šalis, bet baudžia jas atsisakymu teikti paramos ir UNRRA pagalbos, del to kad tos šalys liko bejėgės prieš sovietus atsispirti.

Italijai graso komunizmas, ir vietoje apsaugoti ir apginti ją nuo Maskvos, palieka toliau bolševikams ją plėsti ir komunizmą platinėti. Ar Amerika duos Italijai pinigų ar ne, sovietų plėsimas tos šalies bus tęsiamas.

Iš kitos pusės, Amerika ir po šiai dienai siunčia visokią pagalbą Jugoslavijai ir duoda įvairias reikmenis pačiai Rusijai; Kinijai paskirtas geležinkelių reikmenis UNRRA vogtinai persiuntė Jugoslavijai, ir tt.

Siomis dienomis išplaukė į Jugoslaviją 13 Amerikos laivų su UNRRA dovanomis atsilyginimui už šaudymą Amerikos lakunų.

Nežiurint įvairių protes-

ty, Washingtono valdžia atsisako sulaikyti Jugoslavų rėmimą.

PATARIA SAUGOTIS SOVIETŲ

Japonijoje lankantisi U. S. Kongreso narių delegacija pradėjo raginti savo valdžią Washingtone stiprinti Amerikos pozicijas Pacifike, nes gali susilaukti kito Pearl Harbor. Jie permato Amerikai aiškų pavojų iš Rusijos pusės.

Tai komisijai buvo patiektas slaptas aukštos vadovybės raportas apie tolimų rytų militarišką ir diplomatinę padėtį, kas komisijai atidarė akis.

KARO VADOVŲ POSĖDIS SU TRUMANU

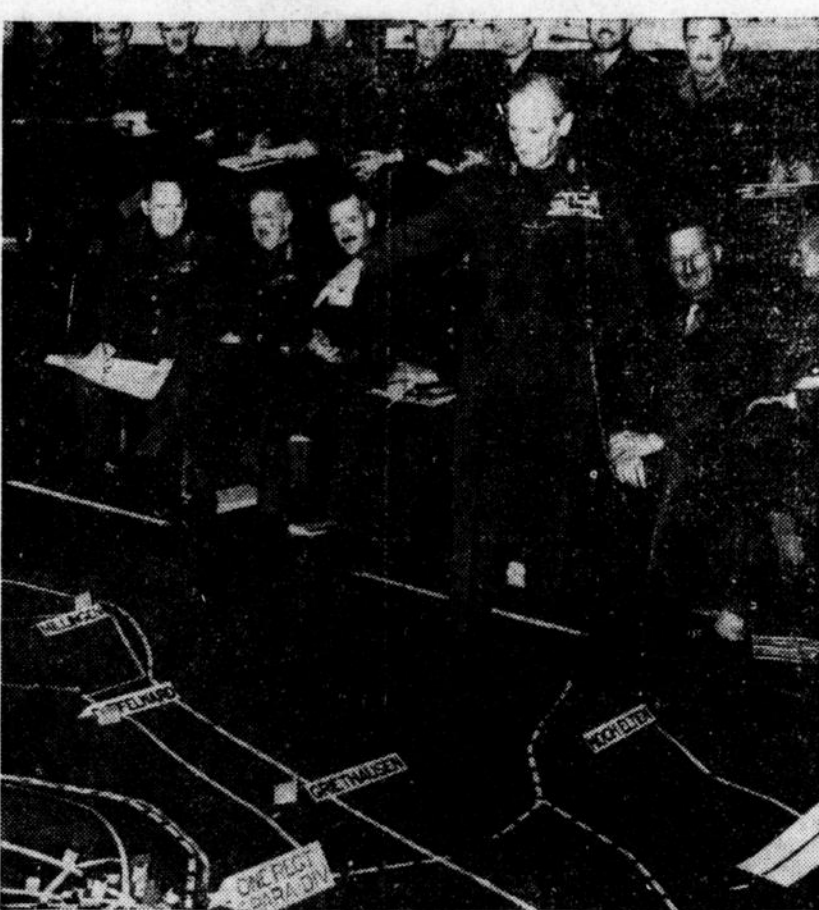
Prez. Truman sušaukė į Baltąjį Namą pasitarimui kariuomenės ir karo laivyno vadus, tarp jų ir generolus bei admirolus, aptarimui sujungimo visų šalies militariųjų jėgų po viena vadovybe.

U. S. IR TOLIAU STIPRINA RUSIJĄ

Tuo tarpu kai sovietai kelia galvą ir žygiuoja link pasaulio užvaldymo, Amerika, kaip kokia akla dirba Rusijos stiprinimui. Iš Amerikos išvežta ir vis dar gabenama į Rusiją geležinkeliams lokomotyvai ir vagonai — 2,818 lokomotyvų ir 12,523 prekiniai vagonai.

TRIESTE, Jugoslavi teroristai surengė sprogimą, sužeisti 6 Amerikos kariai. Amerikos ir Britų kariuomenė ir policija šaudymais išvaikė Jugoslavus kurie demonstravo reikalaudami Tiesto atidavimo Jugoslavijai.

ŠIOMIS dienomis į Miami, Florida, vėl atplaukė 11 Estų ir vienas Suomis, mažai žuvininkų laivų, pabėgėlių nuo bolševikų. Pirmiau atvykusių Amerika neįsileido, ir šių neįsileis.

KARUI IŠNAUJO NIAUKIANTIS, Britų vyriausias karo vadas Maršalas Montgomery prie didelio žemėlapi ant grindų, aiškina Britų stabo narius apie karinius manevrus. Maršalas Montgomery šiomis dienomis atvyko į Ameriką, ir Maskva pradėjo visa gerkle rekti jog jis atvykęs ginkluoti Ameriką prieš Sovietus.

SVARBUS LAIŠKAS

American Friends of Lithuania laiškas ir rezoliucija siųsta State Departmentui išjudino ten iki to kad gauta ilgesnis atsakymas Lietuvos klausimu ir Lietuvių pagėbėlių reikalais.

Tas laiškas tilps kitame Dirvos numeryje.

BULGARIJOJE, vienoje iš Balkanų valstybių, kuri riko sovietų kontrolėj, rinkimuose Rugs. 8 nubalsuota už respubliką.

Taip ir eina visoje Europoje: kur tik bolševikai valdo balsavimai ir tvarka eina sulyg Maskvos plano.

GRAIKIJOJE komunistų sukeltose riaušėse šiomis dienomis užmušta virš 10 asmenų.

Graikijoje apšauktas karo stovis.

RUSAI plėšia ir vežasi iš savo okupuotos Austrijos dalies viską, pasiremdami Potsdamo sutartimi kurią jie savotiškai išsiaiškina. Apie tai preneša U. S. okupacinių jėgų vadas Austrijos Gen. Clark.

Bombay, Indijoje, pastaru dienų riaušėse užmuštų skaičius nustatytas 220 ir 569 sužeista. Riaušės paskartoja tarp Indusų ir Mohametonų.

U. S. valdžia pardavė Kinijai 1,500,000 tonų atliekamų kariuomenės reikmenų. Už tai komunistai pradėjo smerkti Ameriką tikrindami kad tas paglobins Kinų civilinį karą, kurį komunistai veda prieš tautinę Kiniją.

Iš Federalės valdžios įstaigų bus paleista apie 159,000 tarnautojų sekančių 10 savaitių bėgyje.

ITALIJOJE praplito didelis viešų reikmenų darbininkų streikas, apimęs 28 šiaurines provincijas; 300,000 darbininkų streikuoja ir kelia riaušes.

NEW YORKO STREIKŲ EIGA

New Yorko Mayoras William O'Dwyer įtarė komunistus už trokų darbininkų streiką, kuris sulaukė visą maisto ir reikmenų pristatymą ir privertė užsidaryti daugelį krautuvų.

AFL vadai įsakė savo unijos nariams grįžti dirbti. Tas apima apie 10,000 trokerių. Bet dar kiti 15,000 trokų darbininkų lieka streikuoti.

Sulyg policijos įrodymų, šį streiką vadovauja komunistai, sako mayoras. Jis pasiryžo streiką sulaužyti ir pranašauja kraujo praliejimą, jeigu unijos viršininkai streiko nesulaukys.

Kitas didelis New Yorko streikas tai laivų ir uosto darbininkų. Jie streikuoja del to kad valdžios Algų Taryba atsisako užtvirtinti jų sutartas su laivų operatoriais aukštesnes algas.

Laivų darbininkų unijai vadai reikalauja kad CIO ir AFL prezidentai išsaulkų šalyje visuotinę streiką ir per 24 valandas sulaikytų visus darbus, priyertimui Algų Tarybą užgirti unijų sutartas algas.

Tarp kitų laivų, sulaikytą krovimas ir UNRRA laivų kurie turi vežti reikmenis į Jugoslaviją.

Unijos vadas net pasakė kad "darbininkai atsisakys lioduoti tuos laivus iki Washingtonas išlaikys šios šalies garbę".

PALESTINOJE, žydams tęsiant riaušes, Tel Aviv ir kituose dviejuose artimuose miestuose 250,000 Žydų gyventojų padėta po naminiu areštu, jiems iš namų uždrausta išeiti. Britai tęsia gaudymą Žydų teroristų vadų.

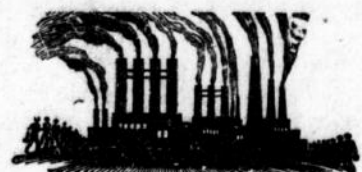
Amerika pasiryžus laikyti savo kariuomenę Korejoj iki ta šalis bus suvienyta ir atsteigta demokratine valstybe, nežiurint sovietų pastangų Amerikonus iš ten išstumti.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$3.00

Entered as Second-Class matter December 6th 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

Ekonomika

Namų Savininkams Prasta Žinia

PORTER, kainų administratorius, iš Washingtono pranešė kad namų savininkai negali tikėtis nuomų pakėlimo dabar ir kada nors artimoje ateityje.

Porter pranešė kad nuomas palieka dabartiniam laipsnyje, nes namų savininkai dabar uždirba iš nuomų daugiau negu uždirbdavo prieš karą 1939-40 metais.

Nors visų reikmenų kainos pakilo, sako Porter, namų savininkai netaisydami nieko ir nepridedami prie nuomojamų namų neturi jokių išlaidų ir viskas ką gauna ir nuomininkų yra jų grynas pelnas. Patys gyventojai pasitaiso butus savo kaštais. Prie to dar, kadangi gyventojai nesikrausto iš butų dažnai, namų savininkai nepaneša ir tų nuostolių kaip panešdavo seniau, kada butai budavo paliekami tušti.

BULVIŲ PERVIRSIUS

PASTARAME Agrikultūros Departamento pranešime skelbiama kad šalyje užderėjo bulvių tiek kad jos turės nueiti niekais. Tuo tarpu kai kitose pasaulio dalyse stoka maisto, bulvės ten vežti negalima, nes ten žmonės nežino kas bulvės yra. Tas atitinka toms šalims kur manoma kad tik ryžiai yra maistas. Tokio žemo dalyko kai bulvės tie žmonės atsisako naudoti maistui, nes tai esąs svetimšalių kvailas dalykas, lai jie sau bulves laikosi.

EUROPIEČIAI irgi nelabai paiso gauti iš Amerikos bulves maistui, jie norėtų gauti kviečių duoną ir mėsos. Bulvių matomai ir patys Europiečiai išsiaugino pakankamai.

Alkoholio vadyklos Amerikoje priima bulves spirito darymui, nes tas palaiko jose darbus. Iš bulvių padaroma 15 milijonų galonų spirito, kuris maišomas degtinės daryme, ir tuo būdu padauginama alkoholinių gėrimų ištekliai kurie buvo sumažėję.

Bet kadangi šymet grūdų derlius buvo didelis, ir alkoholio dirbėjai atmes bulves alkoholio varamui ir stengsis įgyti reikalingų grūdų.

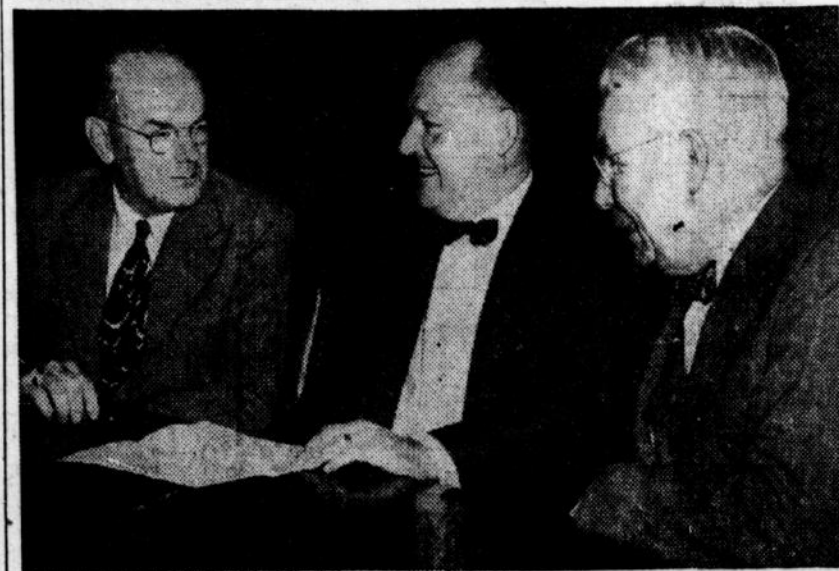
Degtinės vadyklos stengiasi kitą metų pasiekti normalį 500 milijonų galonų alkoholio saiką, kuris paprastai laikoma degtinės reikalams.

Dabartiniu laiku degtinės ištekliai yra jau 20 nuoš. didesni pirmą kartą nuo Vasario mėnesio 1944, metų.

TABAKO DERLIUS DIDELIS

TABAKO derlius visame pasaulyje, kaip Agrikultūros Departamento Washingtono surinktos žinios rodo, bus 6,654,000,000 svarų. Tas yra 10 nuoš. daugiau negu pernai užderėjo, ir 25 nuoš. daugiau negu buvo gauta tabako vidutiniai kas metų nuo 1940 iki 1944.

Prancūzijoje, prie Paryžiaus aerodromo nukritęs lėktuvas pataikė į dirbtuvę. Nelaimėje žuvo 21 žm.

NAUJAS U. S. Izdo Sekretorius Snyder, kairėje, tariai su Amerikos bankininkais apie šalies finansinius reikalus.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Sulaikytas Elektros Streikas

Pittsburghui grąšinęs elektros darbininkų streikas tapo teismo keliu sulaikytas viena minutą prieš nustatytą streikavimui laiką, pirmadienio naktį. Tas išvengė miesto ir plačių aplinkinių gyventojų elektros šviesos ir įiegos tiekiamą.

Nors streikavimas sulaikytas tik ketvirtą dieną, iki rugsėjo 13, kada teisme bus apklausinėjamas darbininkų ir Duquesne Light Co. viršininkų streiko bylos, tačiau už šią žygį užsitarnavo didelio pagyrimo miesto Mayoras Lawrence ir Common Pleas Teisėjas Walter P. Smart, kuriu duomenis paskutinių priemonių prieš unių streiko suspendavimui.

Už šio nesuspinto teismo kaltinamas vienas žmogus — unių pirmininkas Mueller, kuris gangsterišku būdu grąšina nubaudimu visų miesto gyventojų sulaikymu elektros, atsakydamas su elektros kompanija susitarti.

CIO ir AFL unių Pittsburghe atsisakė elektros darbininkų streiką remti, jeigu tai streikas išliktų, taip tas streikas pripažintas neteisėtu, tačiau vienas unių pirmininkas pasiryžo parodyti savo galybę įsikišdamas labai didelis karo klausas net keli šimtai unių narių.

Teisėjas Smart išleido taip vadinamą „Injunction“ sulę peticijos įteiktos vieno piliečio visų miesto gyventojų vardu įrodant kad viešų reikmenų darbininkai yra pusiau-visuomeniškai tarnautojai ir todėl jie turi būti sulaikyti nuo streikavimo.

Duquesne Light Co. vadovė senai sutiko tartis su unių ar tai per tarpininkus taikintojus ar paskyrus faktų ištirti komisiją. Jeigu unių turi kokius teisingus reikalavimus, jie bus išsiaiškinti ir išsvarstyti. Tačiau unių viršininkas, vienas asmuo, atsisako ką nors bendro su tais puslaimiais turėti ir įsakė darbininkams streikuoti, taip norėdamas priversti elektros kompaniją su juo tartis streikui iškilus.

SULAIKĖ JUGOSLAVIJAI SELPIMĄ

McKeesport mayoras Kinkaid paskelbė kasselavimą leidimo kurį anksčiau buvo davęs Amerikiečių komitetui rinkti mieste Jugoslavų sėlimui pinigų. Tai rinkliavai buvo duota dvi dienos, dabar betgi rinkliava nevykys.

Sis mayoro žygys yra drąsus pasmerkimas Jugoslavų diktatoriuko Tito už jo akipiešiką šaudymą Amerikos lakunų.

BERNIUKAS NUŽUDĖ SAVO DRAUGĄ, SUIMTAS

Charles Hazlett, 13 metų amžiaus, nuo 25 Chautauqua street, North Side side, pereitą savaitę buvo suimtas už nušovimą savo draugo, su kuriuo jis žaidė, pereitą Gruodžio 31 d., ir po to jį užkase ir paslėpė savo namu sklepe. Per 8 mėnesius ta paslaptis taip ir buvo niekam nežinoma. Jis nušovė neapyčiomis, bet iš baimės bausmės pasiryžo draugo lavoną užkasti namo sklepe.

Po to jie persikėlė gyventi į dabartinį adresą. Ano berniuko lavonas buvo užtiktas 1920 Charles st. Vaiko kaulus sklepe užtikto naujas gyventojas atėjęs į tą pirmąjį namą gyventi, apvalydamas sklepą.

Kaltinamas berniukas buvo išvažiavęs į Buffalo į svečius, kur jis policijos ir buvo suimtas po lavono atradimo.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendmentais, 80 puslapių knygelė, prisigisim visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisigis \$2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, mianimą knygelę prisigisim jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

ELBIE FLETCHER, beisbolo lošikas su Pittsburgh Pirates, parodoma su savo 6 metų sunum.

Republikonai Kovoja prieš Komunistus

Republikonų partija Pennsylvanijoje turėjo savo suvažiavimą Pittsburghe aptarimui ateinančių rinkimų Lapkričio mėnesį. Republikonai priėmė 23 punktų programą.

Gubernatorius Martin, kuris kandidatuoja į U. S. Senatą iš Pennsylvanijos, prieš dabartinį senatorių Guffey, Demokratai, pareiškė kad Republikonai sovos prieš komunizmą kaip imogaus asmens laisvių priei, kuris plačiau įleidžia šaknis.

Senatorius Guffey yra re-niamas CIO-PAC, komunistų alkininkų. Pennsylvanijos Demokratai pavadė savo rinkimų vadovau-į PAC, o už tai, laimėję, turės komunistams atsilyginti.

Gub. Martin pasakė, „Demokratų partijos vadovybė dabar atvirai kviečia komunistų balsus sau į talką, atvirai dirba su Maskvos agentais kurie paeigia Dievą ir stengiasi sunaikinti Amerikos valdymosi sistemą.“

„Republikonų partija kovos prieš komunizmą kur tik jis parodys savo pavojingą galvą. Atėjo laikas liautis pataikavus komunistų valdžiai Sovietų Rusijoje“, pareiškė Gub. Martin.

Tokių būdų dabartinis Pennsylvanijos Gubernatorius Edward Martin pilnai užsitarnauja dorų Lietuvių patriotų paramos sekančiuose Senato rinkimuose. Visi Pennsylvanijos Lietuviai piliečiai atminkit jo pareiškimus ir balsuokit už jį į Senatą Lapkričio 5 d.

Demokratai iki šiol stengdamiesi nuolankauti Rusijai, atsisakė Kongrese svarstyti Willis-Kelly rezoliuciją, ir dabartinis Amerikos atstovas Paryžiaus taikos konferencijoje James Byrnes sutiko pavesti Rusijai Rytų Prusiją su Karaliaučium, nors kalba apie Vokietijos suvienijimą. Kadangi Lietuva randasi supausta tarp Rusijos ir Rytų Prusijos tai Byrnes ir Lietuvą pavadė sovietine, bet iki tas oficialiai nebaigta rupinkimės išrinkti į Kongresą tokius kurie numato komunizmo pavojų ir prieš jį kovoja, reikalų pataisymui.

PITTSBURGHO distrikte su-streikavo septynių angliakasyklų darbininkai, 4300 skaičiuojant, ir sulaikyti apie 125,000 tonų anglies per savaitę iškasimas. Dauguma kasyklų yra Jones and Laughlin plieno korporacijos, tik trys kasyklos yra kitų kompanijų.

YOUNGSTOWN

NUŠAUTAS UŽ MERGAITĖS PAGROBIMĄ

Tulas William Dunn, 55 metų amžiaus, tapo nušautas sekmadienį, rugsėjo 8, gatvėje, už tai kad jis pasigrobes gatvės šešių metų mergaitę, Marion Castranova, arti jos dėdės namu, tempėsi ją į tarpą dviejų namų. Mergaitė ėmė klykti, ką išgirdęs jos dėdė išbėgo iš vidaus su šautuvu ir su kitu vyru ėmė vytis užpuolika. Dunn pagaliau paleidęs mergaitę leidosi pasišalinti, tačiau įpykusio dėdės buvo nušautas.

•PRANCUZIJOJE žmo nės gauna tik penktą dalį muilo kiek gaudavo prieš karą.

Waterbury, Conn.

SVARBUS LIETUVIAMS PIKNIKAS

Dar kartą kviečiame visus plačios Conn. valstijos Lietuvius atsilankyti į šio sezono paskutinį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo-Sept. 15, Linden Park, Union City, Conn. Pikniko pradžia 12:00 val. dienos iki 9:00 vakare.

Šį reikšmingą pikniką rengia Lietuvai Vaduoti Sąjungos 9-tas skyrius su pagalba American Friends of Lithuania.

Piknike bus įdomus ir įvairus programos: kalbės LVS pirmininkas Pijus J. Ziuris iš Cleveland, Ohio, ir Kongresmanas Joseph E. Talbot, ir kiti įžymūs svečiai. Dainuos broliai Vasilaiuskai iš Brooklyn, N. Y. Pikniko salėje prirengta garsia kalbiai, taip kad visos kalbos bei dainos aiskiai girdės. Šokiams gros Victor Zembruski radio orkestras.

Pikniko komisijos moterys pilnai pasiruošę pavaišinti dalyvius skaniais užkandžiais ir išsigerimais.

Kaip pirmiau taip ir šį metų LVS piknikas bus įdomus, ir privačius publikos iš įvairių vietų. Dalyvaus svečių iš Hartford, New Britain, New Haven, Ansonia ir kitur.

Pikniko pelnas skiriamas pagalbai Lietuvos pabėgėlių.

RADIO PROGRAMAS

Mūsų svečiai, kalbėtojas P. J. Ziuris ir dainininkai Vasilaiuskai bus girdimi per radio sekmadienį, rugsėjo 15, tarp 11:30 ir 11:45 prieš pietus, iš stoties WATR. Prasome pasiklausyti to programo.

Dr. M. J. Colney.

SLA KUOPOS PIKNIKAS

SLA 11 kuopa rengia savo pikniką kitą sekmadienį, rugsėjo 22, Lietuvių Darže, už Lakewood Ežerų. Bus įdomus programos, kalbės Vienybės re-daktorius Juozas Tysliava ir kiti kalbėtojai. Pradžią 1 val. po pietų. Kviečiame atsilankyti vietiniai ir apilinkės Lietuviai. Rengimo komisija: Tam-bas Matas, J. Zemanaukas, V. Bertulienė, O. Kushlienė, A. Dauskurdis, B. Petruskas, A. Kushlis, P. Motiečius.

Victoria Bertulis

Tai Bilių Politika, Sako Generolas

Patrick J. Hurley, buvęs U. S. ambasadorius Kinijoje, pasmerkia Amerikos vyriausybės užsienio politiką pavadindamas ją „bailių programą“. Rusijos patenkinimui ir nuraminimui, kurio laikantis Rusijai pavesta Europa ir Azija.

Gen. Hurley yra kandidatas Republikonų partijoje į U. S. Senatą iš New Mexico. Budamas diplomatinėje tarnyboje jis gerai pažino kaip Amerikos vadai elgėsi ir vis stengėsi patenkinti Rusiją nuo Jaltos konferencijos iki šiol.

Dabar, sako Hurley, mes dedame visas pastangas patenkinti Rusiją jos užsiojime užvaldyti Kiniją ir patapti galtingiausią valstybę pasaulyje.

ARIZONOS ir Kalifornijos citrinų vaisių industriją per metą sunaudoja 20 milijonų lentų pėdų dirbimui dežių vaisiams sukrauti.

CARE

Cooperative for American Remittances to Europe, Inc.
(A Non-Profis Organization)

Lt. General William N. Haskell, Executive Director
E. G. Burland, Deputy Executive Director
50 Broad Street, New York 4, N. Y.

MEMBER AGENCIES

American Christian Committee for Refugees, Inc. • American Friends Service Committee • American Jewish Joint Distribution Committee, Inc. • American Relief for Czechoslovakia, Inc. • American Relief for France, Inc. • American Relief for Norway, Inc. • American Relief for Poland, Inc. • Church Committee on Overseas Relief and Reconstruction • Committee on Christian Science Wartime Activities of the Mother Church • Congregational Christian Service Committee • Cooperative League of the U.S.A. • Greek War Relief Association, Inc. • International Rescue and Relief Committee, Inc. • Labor League for Human Rights, AFL • Mennonite Central Committee • National CIO Community Services Committee • Paderewski Testimonial Funds, Inc. • Save the Children Federation, Inc. • Tolstoy Foundation, Inc. • United Ukrainian American Relief Committee • Unitarian Service Committee • United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. • United Yugoslav Relief Fund of America • War Relief Services — National Catholic Welfare Conference • YWCA-World Emergency and War Victims Fund.

Detroit, Mich., Naujienos

VIESNIOS

Pas mūsų stambius biznierių pp. Antanus Kudzius lankėsi ir leido atostogas jų gimnaitės Vera Količienė su dukrele iš Pittsburgh, Pa.

Kadangi p. Količienė yra BALF centro vice pirmininkė, ji dalyvavo vietinio BALF 76 skyriaus susirinkime ir davė keletą patarimų.

Viešioms supažindinti su vietinėmis veikėjomis, skyriaus vice pirmininkė Bessie Keblaitienė surengė pietus rugsėjo 6 d. savo namuose. Rugsėjo 9 d. p. Kudziene vaišino savo namuose, irgi gražų būrį veikėjų ir draugų.

BALF RUOŠIASI DIRBTI

BALF 76 skyriaus susirinkime rugsėjo 5 nutarta ruošti prie drabužių ir maisto rinkimo vajuus. Vajuus laikas nenustatytas, bet buvo išrinkta komisija, Petras Medonis, Malvina Smailienė ir Marijona Sims, paprašyti šv. Jurgio parapijos kleboną Kun. Juozą Cižauską pavelti surinktus drabužius patalpinti ir apdirbti parapijos mokykloje. Komisija jau gavo klebono pavilijimą. Dabar lieka nustatyti dienos drabužių suvežimui ir apdirbimui.

Susirinkime išrinkta atstovė į BALF seimą New Yorke. Kelios narės jau prašė mandato, kurios ruošiasi į seimą važiuoti savais kaštais.

Šis pirmas BALF seimas bus labai svarbus, nes užsidarant UNRRA su pabaiga šiu metų, Lietuviai turės dėti dideles pastangas palaikymui BALF veiklą ir šelpimą patys savo suinktais pinigais. Tai bus neengva, bet Lietuvis atkaklus ir užsispyres, tat jis užsispirs ir šį kartą ir darba atliks, taip kad nereikėtų raudonuoti prieš savo brolius nelaimėje. Dabar svarbu sudaryti geri ir rimti planai tam naujam ir sunkiam darbui.

Tik mūr trupučiuką baisu darosi kad jau ir BALF kai kurie nariai ir narės vora politika. Įsiraikite ta piktžolę iš savo širdžių kol dar nevelu!

NAUJI RADIO ANAUNSERIAI

Amerikos Lietuvių Balso radio klubo visuotiname susirinkime buvo nutarta rinkti naują anaunserį-kalbėtoją. Išrinkti jį buvo pavesta valdybai. Valdyba dalyką greitai sutvarkė. Rugsėjo 7 d. valdybos susirinkime išrinkta tryis anaunseriai: Vytautas Kerševičius, Vincas Walls ir J. Semaska. Jie visi programus ves po mėnesį laiko išleis. Išrenkant tris patikimus ir žymius veikėjus vesti radio programą neabejojama kad Radio Klubas sustiprės finansškai ir programai bus geresni, įdomesni.

Lietuvių Balso Radio Klubu pirmininkas Charles Walls mus irgi nustebino, nes jo vedamas programos Rugsėjo 7 d. išėjo labai gerai, jo Lietuviška kalba buvo gerą ir aiški. Jam pagelbėjo Agota Juodsnukaitė, kuri irgi gražiai kalba Lietuviškai.

MUZIKALĖ DALIS

Radio muzikalę dalį ves ir toliau Jonas Valiukas ir Alena Dailydaitė prie piano. Pereitą seštadienį, Rugs. 7, bene buvo geriausia išpildytas programos. Dainavo L. B. Radio klubo mišrus choras. Dainos išėjo žavėtinai. Radio klubo choro pirmininkas jaunas Lietuvis J. Belickas yra rimtas vyras ir pasiryžęs darbuotis su Lietuviais.

MOKYKLOJ SU KUDIKIU. Paul Scrimshaw, G. I. studentas universitete Washington, D. C., į pamokas nešasi ir savo kudių. Jo motina tame universitete prikelbsti ir kitų mokinų kudičius globoti.

Detroito Lietuviai

klausykite Amerikos Lietuvių Balso radio programų

nuo 7:30 iki 8 vak.

stotis

Šeštadieniai WJLB

1400 kilocycles.

Lietuviškos Liaudies dainos ir muzika oro bangomis.

Programą veda Harry A. Kapres.

choro vedėjas Jonas Valiukas.

METŲ SUKAKTUVĖS

Mūsų A. L. Balsas Radio klubas mini savo metų gyvavimo sukaiktuvės. Jis po sunkaus darbo visgi gali pasidžiaugti kad sustiprėjo ir pagyvėjo ir jau visiškai tvarkoje gali tęsti Lietuvių darbą oro bangomis.

Kadangi LVS 6-tas skyrius davė pradžią Lietuvių Balsui, tai skyrius ir dabar sveikina šį radio klubą ir linki daug gerų pasekmių ateityje.

M. Sims.

NUSOVE SAVO ŽMONĄ DEL MENKO GINČO

Rugsėjo 7, Walter Herzfeld, 67 m. amž., nuo 6426 Linzee. po susiginčijimo su savo žmona, 64 m. amžiaus, už naminius reikalus, iš didelio įtužimo griebė revolverį, kurį turėjo per 40 metų užlioduotą ir niekad nenaudotą, ją nušovė. Jie susivaidijo iš vakaro už pinigų kuriais reikėjo pirkti maisto sekmadieniui. Vyras žinodamas kad jo žmona turi susitaipius \$50 atliekamų pinigų, nedavė jai daugiau pinigų ir liepė nupirkti maistą iš jos turimų. Ji atsisakė tai daryti ir nesusipratimas, užsitęsęs iki sekančios dienos, baigėsi tragedija. Jie išgyveno vedę 43 metus.

FARMERIŲ STREIKAS KANADOJE

Kanados vakaruose, Alberta ir Saskatchewan provincijose, fermeriai pradėjo streiką prieš valdžios paskirti komisiją kuri nustatytų ukininkams atitinkamas kainas už jų produktus.

Farmeriai piketuoja vieni kitus sulaikymui pristatymo į rinkas pieno, galvijų, balvių, grūdų ir visko kito.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĘ 16,000 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išievių Lietuvių vardais, mirusių skaičius, skelbiamų Dirvoje, pasiekė jau 16,000, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada mirusių surašas čia pradėta skelbti.

VEBRUS Jurgis, 67 metų, mirė Rugs. 12 d., Akron, Ohio. (Pagirių p. Ukmergės aps.) Amerikoje išgyveno ilgus metus.

VALINSKIENE Mārė, 80 metų, mirė Rugs. 10, Akron, Ohio. Amerikoje išgyveno ilgus metus.

MARTINAITE Mārė, 30 metų, mirė Rugs. 1, Dayton, Ohio, kur buvo ir gimęs.

MURASKA Vincas, 52 metų, mirė Rugs. 9, Philadelphia, Pa.

BIELSKUS Juozas, 71 metų, mirė Rugs. 16, Spring Valley, Ill. (Kauno rėd.)

VILKAITIS Juozas, mirė Rugs. 17, Spring Valley, Ill. (Suvalkų rėd.)

RIMKIENĖ Barbora (Venckaitė), mirė Rugs. 19, Chicago. (Tauragės ap. Pajurio p.) Amerikoje išgyveno 44 metus.)

GRISKONIS Pranas, mirė 17 Rugs., Chicago. (Suvalkų rėd. Kalvarijos par.)

BARTKEVICIUS Tamas F., 9 metų, mirė Rugs. 16, Chicago, kur buvo ir gimęs.

JUKNIS Petras, 67 metų, mirė Rugs. 16, Chicago. (Šiaulių ap. Šaukėnų par. Pailgio kaimo.)

ANDRIJAUSKAS Jurgis, pusamžis, mirė Rugs. 16, Chicago. (Telšių ap. Žarėnų par. Karališkių k.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

VANAGAS Simanas, 65 metų, mirė Liepos 27, New Haven, Conn.

PINKA Jonas, mirė Birželio 21, Buenos Aires, Argentinoje.

BRAZIS Petras, mirė Rugs. 19, Port Griffith, Pa.

ČEKMAUSKAS Pranas, 67 m. mirė Rugs. 16, Exeter, Pa. VEREIKIA Petras, 74 m., mirė Rugs. 21, Chicago. (Panevėžio ap. Vabalninko par. Čipėnų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.)

NEVEDOMSKIS Petras, pusamžis, mirė Rugs. 21, Chicago. (Panevėžio m.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

GILIS Mateušas, mirė Rugs. mėn., Girardville, Pa.

GRUDZINSKAS Juozas, 60 m. mirė Rugs. 20, So. Boston, Mass. (Nedzingės p.) Amerikoje išgyveno 37 metus.

SKARNULIS Vincas, 80 metų, mirė Rugs. m., Bridgeport, Conn.

MAZUNIEŖ Anatolija, mirė Rugs. 14, Waukegan, Ill.

SEMANIENĖ Salomeja, pusamžė, mirė Rugs. 18, Chicago. (Salako par. Cincinnatių k.)

SIRVINSKAS Mateušas, 76 m. mirė Rugs. 22, Chicago. (Marijampolės ap.) Amerikoje išgyveno 45 metus.

JANKAUSKAS Juozas, pusamžis, mirė Rugs. 23, Chicago. (Telšių ap. Alsėdžių p. Pagirmėnų k.)

TVERJONAITE Ona, senyvo amž., mirė Rugs. 24, Chicago. (Raseinių ap. Kaltinėnų p. Služių k.)

ČESONAS Alekas, 59 m., mirė Liepos 17, Minersville, Pa. (Trakų ap.)

ZAICA Juozas, 55 metų, mirė Liepos 25, Hazleton, Pa. (Suvalkų r. Padainupių k.)

MIKALAJUNAS Jurgis, 68 m. mirė Liepos 23, Curtis Bay, Md. (Kauno rėd.)

JASKUNAS Bronius, 41 metų, mirė Rugs. 17, Chicago. (Panevėžio ap. Ramių ap. Jutainių k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

LUKINEVICIUS Stasys, 60 m. mirė Liepos 12, W. Scranton, Pa. (Vilkaviškio apsk. Kurpiškių k.)

Lietuviai Tremtiniai Džiugiasi CARE Siuntiniais

Lietuviai tremtiniai, gyvenantieji Vokietijoje, Austrijoje, Lenkijoje, Italijoje, Prancuzijoje, Belgijoje, Danijoje ir kitur ne savo šalyje, entuziastiškai priima CARE siuntinius kuriuos jų gimines ir draugai užperka jiems iš Amerikos.

Kiekvienam tremtiniui, ypač gyvenančiam stovykloje, CARE siuntiniai yra tikra „dovana iš dangaus“, arba „Kalėdų dovana Rugsėjo mėnesį“, „beveik stebuklas“ — paminint tik kelis išsireiškimus laiškuose tų žmonių Vokietijoje rašytų savo giminėms šioje šalyje, kad jie gauna siuntinius.

CARE yra valdžios užgirta organizacija, be pelno sau, ir priima užsakymus nuo Amerikoje gyvenančių žmonių pristatymui maisto produktų paminėtos šalyse. Už siuntinį užmoket čia, bet maistas pristatomas tiesiog žmonėms gyvenantiems Europoje.

Su kiekvienu užsakymu reikia pasiūti čekį už \$15. Garantuoja kad jusų nupirkimas siuntinis maisto bus pristatytas. Kitaip jusų pinigai bus jums grąžinti.

Naudokites apačioje telpamu CARE kuponu, pasilikit adresą kitam kartui.

"TAIP KITIEMS DARYKITE..." TUOJ PASIŪSKITE ŠI KUPONĄ

CARE, No. 104	
50 Broad Street, New York 4, N. Y.	
Čia įdėti ☐ čekis ar ☐ money order \$..... už kuriuos malonėkit pristatyt..... CARE Maisto Ryšulį (us) po \$15 ryšuliu.	
Siuntėjo vardas ir Adresas (Druku)	Pristatyt Maistą (Druku Raštu)
Vardas	Vardas
Gatvė ir numeris	Gatvė ir numeris
Miestas	Miestas
Valstija	Salis
Siuntėjo Parašas	Data

Jei neturite Europoje draugo ar giminės, įrašykite "General Distribution"

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

RAUDONOJI OKUPACIJA

Kaip kanuolėmis ir automatiniais ginklais iki ausų šarvuoti raudonieji okupantai pirmos okupacijos dienomis apžiojo ramią Lietuvos žemę.

Rašo Vainis Dainoras

Iki šiolei niekas dar mūsų spaudoje bei savo atsiminimuose nėra užžymėjęs to kruvino faktoriaus, kaip tikrumoje Birželio 15-16 dienomis 1940 metais raudonoji Rytų bolševikinė lavina užliejus ramią nekaltą Lietuvos žemę, ją iškarto užgniaužė iki ausų savo šarvuotais negais.

Kruvinieji okupantai eidami tariai „vaduoti vargstančią“ Lietuvos laudį, nesitikię rasti tokia pat užuotą bedvasių replėse užaugintą žmonių masę kokią jie augino ir laikė nuo carų paliktą Rusų masę, bet tikėjosi įnešią į kulturingą tautą, todėl jie nujaustė kad nuo kuditio iki senutės Lietuvos jausmuose liepsnoja meilė ir prisirišimas savo žemei ir savo kulturai bei tradicijoms, savitoms nuo amžių Lietuviškoms. Todel jie ėjo į tą ramią Lietuvos žemę kad visą tą gyvenimą iš pirmo užsi-mojimo sukaustytyt stalinietiškom kruvinom replėm, apšarvotom kanuolėmis ir automatiniais ginklais. Jiems gausiai buvo pripūta kad kiekviena-me Lietuvos kampelyje, kiekvienoje lušnelėje ras pilną ginkluotų šaulių patriotų, ginkluotą net kiekvieną moterį. Taigi nors šaltai rami Lietuvių tauta sutiko vieškeliais dardančius Rusų išgverusius tankus, bet jie nuo pirmo žingsnio ėjo viskam pilnai pasiruošę.

Lietuvių tauta užšalusiom sukruvintom širdim stebėjo kaip raudona lavina užlieja kraštą, bet tie tarytum nesuprasdami to, griebėsi Lietuvos žemę sukaustyti.

Ir net juokinga išrodė ko taip skrupulinga baimė visur buvo pas raudonarmiečius.

IS BAIMES, APGINKLAVO PAMISKES IR PELKES

Taigi čia ir užžymėsi visus tuos faktus kaip raudonarmiečiai sukaustė militariškai kiekvieną Lietuvos pamiskę, kiekvieną kalvelę, kiekvieną žemės sklypėlį ir laikė toje barikadų padėtyje tolei kolei net buvo 1940 metų Liepos mėnesį skubos keliu „sudaryta-išrinkta“ jų vadinamas „liaudies seimas“ iš tautos kviesimų, ir net suvaiddinta į „tarybų šeimą prisi-jungimo“ Lietuvos komedija.

Įžengus į Lietuvos žemę vadinami „raudoni“ tankai ir au-dekliniai batai „nenugalima“ armija, kelias dienas klaidžiojo po apeliinkes iš vietos į vietą. Tankai, pagavę kokį miestelį, jieškojo kelo pravažiuoti į kitą, bet nesuviskoldavo kelių ir vėl grįždavo atgal. Vieni aiškino kad jie daro taip todėl kad „civilizuoti“ bolševikiniai karininkai nei kiek nesiorientuoja žemėlapiams, nes tikrumoje jie yra akli beraščiai, o antri tvirtino buk tuo sovietai nori vietos gyventojams sudaryti įspūdį kad jie turi daug tankų ir motorizuotų dalių.

Kelias dienas pasukelioje po apeliinkes, raudonieji padaliniai visos Lietuvos miesteliuose ir net kaimuose pradėjo įsivertinti postuose.

Tuo tragišku Lietuvai metu šių žodžių autoriui teko būti į šiaurės rytų Lietuvos-Aukštaitijos vietovėse Biržų-Rokiškio-Zarasų-Utenos ruože. Smulkiai stebėjau kaip „nenugalimieji“ ruošė tvirtoves, prisdengdami Lietuvos gojais, miškais ir net pelkiniais paežerių raistais ir taip jie išbuvo, lyg gyvulių masė, iki 1940 metų rudens.

Sovietų kariumenė, užliejus Lietuvą, nepasirinko postų kaip

kitų šalių kariumenės kad įsivertint — kur nors miestuose, kareivinėse ar bent kaimų kluonuose.

SKUBNO PAVERSTI LIETUVIUS RUSŲ VERGAIS

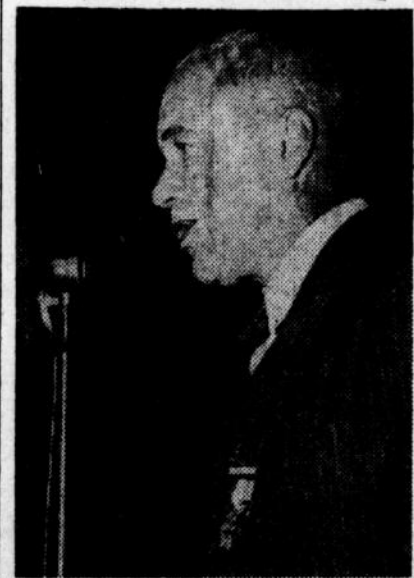
Sovietų okupacinės kariumenės vadovybė žinojo kad ji kariumenės masę įvedė į Lietuvą ne Rusijos saugumo tikslais, bet tam kad tą produktinę Lietuvos kraštą padarytų skubos keliu Rusijos vasalų, kad amžinai ją pavertų. Jie žinojo kad raudonosios armijos masė turi padėti komunistų partijai ir gausiai NKVD milicijai skubiai Lietuvą pavertti „liaudies respublika“ ir tragiškai prijungti prie Sovietų Sąjungos. Jie manė, kai ims tą skubų kruviną „prisi-jungimo“ darbą daryti, patriotinėje tautoje sutiks pasipriešinimą, sukels revoliuciją ir gali iš kiekvienos Lietuvos artojo lušnelės, iš kiekvieno miestelio namo bei įstaigos išsi-veržti patriotai ir pulti ir su-naikinti „nenugalimos“ armijos mases. Taigi jie siaubo vedini tvirtinosi.

O tvirtinosi štai kaip. Imame Rokiškio miestą ir apeliinkes pavyzdžiui. Už pusės kilometro nuo Rokiškio prie geležinkelio stoties yra miškas, kuriame bolševikai įrengė pirmutinę savo kariumenės tvirtovę. Jie užėmė vadinamą barakų mišką savo kavalerijos ir kulkosvaidininkų daliniams. Iš pirmų žingsnių gražų mišką bjauriai išniekino. Vidutinio ugio medžius nuplovė nesuprantamu tikslu, palikdami kelmus iki žmogaus krutinės aukščio. Visą mišką aptvėrė tvora, kuriame laikė suvarytus iš žmonių paimtus skerdimui galvijus, ir kavalerijos arklius gaudė.

SAVO KAREIVIUS NEPRI-LEIDO PAMATYTI TIKROS LIETUVOS

Visą mišką nustatinėjo primityvėm šakų palapinėm, nes audeklinių palapinių neturėjo. Įgulos „štabo“ palapinė padarė daug didesnę iš šakų, kur buvo pulko komisarai „ponai“ apsi-gyvenę. Apie tą palapinę buvo kruvos suversta iš Lietuvos krautinių supirktų „Maisto“ fabriko konservų dėžučių. Miško pakraščiais į miesto pusę buvo prikaista sunkiesiems kulkosvaidžiams duobių lizdų, užmaskuotų krumais ir šakomis. Kulkosvaidžių vamzdžiai visą „stovyklavimo“ laiką buvo atkreipti į Rokiškio miestą. Mat, iš miesto kiekvienu momentu buvo laukiama ateinanč „liaudies priešų“, „metiežnių“.

Tie raudonieji „stovyklauojai“ per savo buvimo laiką iš-

KARO SEKRETORIUS Robert Patterson, kalba Lowell, Mass., Amerikos Legiono dalies suvažiavime, ragindamas remti kariumenės tarnybą visiems šios šalies jaunuoliams.

trypė apeliinkės Lietuvių gyventojų javų laukus, išvogė daržoves, vaisius ir buvo siaubus žmonėms, kurie nedrįso eiti į mišką uogauti bei grybauti.

Antra grupė kariumenės buvo išdrysus įsikurti plačiame gimnazijos kieme ir sode, apsigyvenę palapinėse neva „representacinis“ dalinys. Tie gražią gimnazijos aikštę pavertė bjauriu suardytu sąslavynu.

Trečia gana stambi raudonarmiečių grupė buvo įsitvirtinus taip pat pusės kilometro atstumu nuo Rokiškio miesto, dvaro miške. Tai sunkieji patrankų dalinys. Ta kariumenės grupė turėjo už miško pasistatius apie 30 patrankų, kurios turėjo milžiniško ilgio vamzdžius, pakeltus iš už miško ir aukštį miesto pusėn. Tos vadinamos stalinicos patrankos buvo traukiamos gramozdiškais didelių traktorių, bepajudančių vištos greičiu. Tas patrankas bandė Rusai panaudoti prieš Vokiečius, karo pradžioje, bet pirmomis dienomis jos ne tikslu išvirto pakelėse, neatlikusios savo uždavinio.

Tų stalinčių patrankų artillerijos dalinio kariumenės pulkas buvo apsigyvenęs bjauriame dvaro miško raiste ir tame pat raiste turėjo linksnumui įrengtą net kiną po atviru dangum, kur be pertraukos rodė tą patį sudulėjusį gabalą iš Lenino gyvenimo filmos.

Toliau, 9 km. atstumu nuo Rokiškio prie Vyžunkos ežero tiesiog drėgno raisto durpyne buvo įsitvirtinę rezervinis pulkas, kuris buvo apsisėjęs tam kad eitų pagalbon jei Rokiškiai „užpultų“ miestą apsupusią raudoną masę.

Taigi, gerbiami skaitytojai, atkreipkite dėmesį į tai kad Rokiškio miestelį, kuris iš viso turėjo per 6 tukstančius gyv.

(Pabaiga ant. 5-to pusl.)

PLATINKIT THE BALTIC REVIEW

GAVOME NAUJĄ LEIDINĮ.
KNYGA PO \$1, 6 UŽ \$5.00

Dirvos Redakcija gavo siuntinį Švedijoje leidžiamo Angliško žurnalo THE BALTIC REVIEW, kuris redaguojamas ir leidžiamas Lietuvių, Latvių ir Estų pabėgėlių, grynimui Pabaltijo šalių nepriklausomybės.

Parėmimui to jų didelio darbo, raginame Amerikos Lietuvius tuojau įsigyti sau vieną egzempliorių to žurnalo, prisidantį \$1. (6 už \$5.)

Svarbu tą žurnalą įteikti savo miestų knygynams, aukštesnėms mokykloms ir žymesniams politikos žmonėms.

Lietuviai profesionalai privalo tą žurnalą turėti savo ofisuose.

Jūsų \$1 bus jūsų auka parėmimui tą pabėgėlių didelio darbo, nes jie neturėdami nei pinigų nei inėgų, didžiausiu pasiaukojimu leidžia tą svarbų kurinį Pabaltijo tautų bylos gynimui.

Tuoį siųskit savo užsakymą su \$1 už vieną knygą arba \$5 už 6 knygas.

DIRVA

Cleveland 3, Ohio.
6820 Superior Ave.

ŽYDAI Europoje slapta visais būdais veržiasi iš kitų šalių. Lenkijos, Rusijos ir net Lietuvos, ir Amerikos zoną, ir iš jos gauna pirmenybes važiuoti į Ameriką. U. S. militaris viršininkas Gen. McNarney sako dedas visas pastangas tą slapta Žydų veržimąsi sulaikyti.

Platinkit Dirvą!

Išsirašyta galima bent kada. Metams \$2. Pusei metų \$1.

Lietuva Tironų Pančiuose

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

3. Bolševikiškas valdymas

Kai kas seniau pasiskųsdavo kad Lietuvoje per daug valdininkų. Jų nepriklausomoje Lietuvoje tikrai buvo daugiau negu caro Rusijos laikais. Tai ir suprantama, nes gyvenimas pasidarė pilnesnis, valstybė ėmėsi daugiau reikalų tvarkyti. Bet ir tai nepriklausomos Lietuvos laikais valstybės tarnyboje buvo nepilnai 30,000 žmonių, skaitant ne tik ministerius, direktorius, bet ir laiškanesius, sargus, geležinkeliečius, ir tt. Tai reiškia kad iš šimto Lietuvos gyventojų vienas buvo valstybinėje tarnyboje. Tai reikia pripažinti kad, palyginus su kitais kraštais, valstybės tarnyboje Lietuvoje buvo visai nedaug gyventojų. Kiti visi dirbo privačiame ukyje.

Pradėjus Lietuvą tvarkyti pagal bolševikinius valdymo papročius, valdininkų skaičius pakilo nepaprastai. Niekas dabar negalėtų ir apskaičiuoti kiek ištikrųjų padidėjo tas skaičius. Tą galima tik spėti, taip saktant „iš akies“. Ir atrodo kad jau pirmasis metais vien sėnėse įstaigose tarnautojų skaičius pakilo iki dvigubo ar trigubo. Bet tai gi ne viskas: atsirado nepaprastai daug naujų, pirma visai negirdėtų, įstaigų, kurioms prireikė naujų valdininkų. Vietoje pirma buvusių devynių ministerijų, atsirado pirma 16, o paskui dar daugiau „Liaudies Komisariatų“, kurie visi išplėtė savo didelius tinklus po visą kraštą. Šalia to visa eilė buvusių privatinių įmonių tapo nacionalizuotos ir jų tarnautojai taip pat tapo valstybės tarnautojais. Šitose įmonėse taip pat tarnautojų padvigubėjo ar patrigubėjo.

Kodėl tarnautojų kiekis bolševikų laikais turėjo padaugėti?

Tam buvo mažiausia dvi priežastys. Viena — didelę dalį senųjų tarnautojų bolševikų valdžia yra išvarė, kaip nepatikimus, arba tiesiog areštavo. Jų vieton ėmė naujus, neva sau patinkamus, bet permenko išsilavinimo, neprityrusius, ir jie nesugebėjo tuo pačiu laiku atlikti darbą. Iš kitos pusės, bolševikų valdymo ir įstaigų darbo sistema visai kitokia. Lietuvoje jau maždaug buvo prieita prieto kad kiekvienas pareigunas žinojo savo darbą ir atsakomybę ir turėjo savo srityje reikiamo savarankiškumo. Bolševikų sistemoje viskas paremta ant kontrolės ir instrukcijų iš centro. Niekas nedrįsta imti sau atsakomybės, kiekvieną dalyką siunčia tvirtinti centrui, del kiekvieno menkniekio turi duoti centrui apyskaitą. Tas dalykas darba labai supainioja, labai apsunkina.

Paklausk kiekvieną buhalterį, tas tuojau atsakys kad nėra matęs pasaulyje tokios painios buhalterijos sistemos kaip sovietinė. Orderiai ant orderių, pavedimai ant pavedimų, instancijos ant instancijų. Tiesa, sovietinėse įstaigose buhalteriams atlyginimas mokamas kartais beveik aukštesnis už direktorių ir tas amatas labai gerbiamas, bet tik tai patys buhalteriai tylosi prisipažysta kad jie savo amato nelabai gerbia. Kodėl? Todel kad jie patys geriausia moko kiek darbo nueina niekais del tokios buhalterijos painumo.

Ir iš viso sovietinių įstaigų darbas paremtas, kaip sakoma, „atsirašinėjimu“. Rašoma nepaprastai daug raštų. Visoki reikalavimai, raportai, planai, apyskaitos, mėnesiniai, savaitiniai, kasdieniniai ir beveik valandiniai pranešimai, ir statistikos, statistikos ir dar kartą statistikos. Susirašinėjimą dar ypač padidina tai kad į kiekvienos srities darbą kišasi bent keli centrai. Visų pirma savoje „respublikoje“ sunkiai atsiriboją daugybės įvairių komisariatų kompetencijos. Imkim, pavyzdžiui, kokią nors maisto pramonės įmonę, kaip kadaise Lietuvos laikais buvusios „Maisto“ bendrovės skerdyklos bei konservų fabriko. Tiesioginiai dabar tokios įmonės priklauso Maisto Pramonės Liaudies Komisarui. Jis buvo jų vyriausiasis tvarkytojas. Bet į jo reikalus kišosi Prekybos Komisaraiats, ir Sveikatos Komisaraiats, ir Darbo Komisaraiats, ir Planavimo įstaiga, ir Profesinių Sąjungų centras, ir, visų labiausia, pati komunistų partija, kuri kišosi visur kur. Bet tai dar ne viskas. Tokia svarbi įmonė rūpėjo ir Maskvai. Todel į jos reikalus kišosi taip pat ir visa eilė centrinių įstaigų iš Maskvos. Galima įsivaizduoti kad vien į tą visų globėjų raštus atsakinėti reikia didžiausios raštinės, o ką jau kalbėti apie įvairius ir vieni kitiems priešingus tų įstaigų reikalavimus!

Biurokratija — tai didžiausias sovietinės administracijos vėžys. Tiesa, bolševikai kaip tik labai kritikuoja biurokratiją, bet niekur biurokratija nėra taip įsigalėjus kaip pas bolševikus. Čia, turbūt, yra paveldėjimas dar iš caro laikų administracijos, kurioje biurokratinis „atsirašinėjimas“ buvo labai įsigalėjęs. Tačiau dabar pas Rusus ta biurokratija yra išaugus keliaropi ir yra pasiekus fantastiško beprasmiškumo. Galima tikėti kad bolševikų valdymo sistema laikui bėgant galės nusikratyti daugelio savo neigiamų ypatybių, bet nuo biurokratijos ji jau negalės atsikratyti, nes tas yra įsigraūžęs į patį tų žmonių galvojimo būdą. O bujoja ta biurokratija del to kad visi santikiai yra paremti visų nepasitikėjimu visais. Niekur nėra asmeninės atsakomybės, visur centralizuotas planavimas ir centralizuota kontrolė.

Vienas inžinierius, išaugęs mokslo išėjęs ir dirbti pradėjęs jau po revoliucijos, taigi jau suaugęs su bolševikine valdymo tvarka, man pasakojo kaip ta biurokratija trukdo bent kokią pažangą. Sako, kyla sumanymas sukurti naują įmonę. Tas sumanymas turi būti priimtas respublikinės planavimo komisijos. Reikia, pavyzdžiui, pastatyti įmonę. Reikia padaryti brėžinius, sudaryti sąmatas — viskas pagal normas, pagal taisykles. Tas planas turi būti priimtas vėliau Sąjunginės planavimo komisijos Maskvoje. Paskui — tas planas turi būti įtrauktas į Respublikos biudžetą. Respublikos biudžetas vėl tikrinamas Maskvoje. Biudžeto tikrintojai įne-

Bolševikų Viešpatavimas

ša pataisais į planą. Kai planas grįžta iš centrinės biudžeto komisijos, su numatyty išlaidų pertvarkymais, tai reikia keisti ir brėžinius ir statybos sąmatą.

Taip pakeitus planą, reikia gauti tam pakeitimui sutikimą iš Maskvos. Sutikimas ateina, bet su kai kuriais pataisymais, kurie vėl nesutinka su biudžetu. Vėl reikia kreiptis į biudžeto komisiją. Pagaliau, jeigu jau viskas susiderina, reikia gauti pinigų asignavimą tam reikalui. Reikia kreiptis į valstybinį banką, kuriam reikia patiekti visą bylą. Valstybinis bankas vėl tikrina ar jis gali šį kreditavimą suderinti su savo jau patvirtintais planais. Jeigu ne tai reikia rupintis banko planų pakeitimu. Ir vėl prasideda istorija iš pradžios.

Pagaliam, kai visa tai nugalėta, prasideda derybos, susirašinėjimai su visokiais komisaraiatais, treštais ir kombinatais del statybos medžiagų tiekimo. Tuojau pasirodo kad tokios ir tokios rūšies medžiagos negalima gauti, nes atitinkamame kombine nėra užplanuota tokios medžiagos gamyba... Žodžiu sakant, nebaigsiu tos istorijos, nes tas inžinierius irgi man jos nesugebėjo pabaigti, nes tam nebutų užtekę viso vakaro. Bet aš ji tada paklausiau: „O kaip gi tai atsitinka kad vis delto yra daug dirbama, daug ir padaroma...“

„Taip“, sako jis, „daug padaroma, nes mūsų yra daug. Bet tiek kiek mūsų esame, jeigu būtų kitaip daroma, padirbtume keliaropi daugiau ir dar lengviau dirbtume. Be to, daug kas dirbama nesulaukus formulu pabaigos. Kartais ir gerai išeina, bet dažniausia tie kurie taip rizikuoja, sėdasi į kalėjimą, o paskui kiti jau pradėtą darbą tęsia. Pagaliau, paimk kiekvieną mūsų fabriką, kiekvieną įmonę tai vis rasi nuostabiasis istoriją, kurioje bus baisiausias heroizmo ir nesąmonių mišinys...“

Norint gauti šiek-tiek supratimo apie tai kaip bolševikinis valdymas veikia Lietuvoje, gal bene geriausia yra šiek-tiek susipažinti su Valstybinės Planavimo Komisijos darbas.

Planas valstybiniame darbe yra geras dalykas. Planavimas, pagaliau, reikalingas kiekviename darbe. Bet bolševikinėje sistemoje planavimas yra pavirtęs kaž kokia liguista manija ir jis virsta tipiškiausiu **neplaningo planavimo** pavyzdžiu.

Viena iš pirmutinių naujų įstaigų naujame Lietuvos režime taip pat buvo Valstybinė Planavimo Komisija. Šitai komisijai turėjo pristatyti savo darbo planus visi komisaraiats, kiekvienas iš savo srities. Valstybinė Planavimo Komisija tuos komisariatų planus turėjo suderinti. Tai ne taip jau menkas darbas — suderinti beveik dvidešimties atskirų komisariatų planus. Suderinus tuos planus į bendrą Respublikos darbų planą, komisija turėjo pristatyti tą planą patikrinti Visasąjunginei Plano Komisijai Maskvoje. Ji tą planą turėjo derinti su kitų respublikų planais. Žinoma, ji turėjo teisę daryti tame plane ir visokias pataisas. Tada tą planą turėjo tvirtinti dar Liaudies Komisarų Taryba.

Perėjus per visas tas instancijas planas turėjo būti išdalintas komisaraiatams vykdyti. Valstybinės Planavimo Komisijos uždavinys buvo kontroliuoti plano vykdymą ir įnešti į jį pataisas, jeigu bevykdant įvyksta kokių nenumatytų aplinkybių. Pagaliau, tos komisijos uždavinys buvo taip pat surinkti ir planų vykdymo apyskaitas, jas patikrinti ir pristatyti vyriausiaj plano komisiškai Maskvoje.

Visa tai teorijoje atrodo net ir ne visai blogai. Visa nelaimė kad tokia planų rengimo ir tvirtinimo sistema labai negreita, o komisijai tenka vienu metu ir prižiūrėti bei koreguoti jau vykdomų planų eigą, ir rengti apyskaitas jau įvykdytų planų, jeigu jų yra, ir planuoti naujus planus tuo pačiu metu kai sudarytieji dar vos tepradėti ar net ir dar nepradėti vykdyti.

Blogiausia tai kad Maskva nesitenkina metiniais planais. Ji reikalauja tuos metinius planus dar suskaldyti metų ketvirčiais, pagaliau kartais ir mėnesiais. Taip pat ir apyskaitų (vis kontrolės sumetimais) ji reikalauja ne tik metinių bet ir dažnesnių, tai pusmetinių, tai trimėnesinių, tai kartais dvimėnesinių, o kartais net savaitinių ir net kasdieninių! Galima įsivaizduoti kad dirbančios įstaigos esti tikrai užverčiamos reikalavimais įvairių apyskaitų, kur visur turi būti smulkiai apskaičiuoti nuosimčiai, kokia dalis plano jau įvykdyta, kiek atsilikta nuo plano ar kiek perviršyta... Apyskaitų rašymas atima laiko daugiau negu planų vykdymas...

Kada tvirtinamas metinis ir pirmojo metų ketvirčio planas tai jau rengiamas antrojo ketvirčio planas, žinoma, dar nežinant kaip pasiseks įvykdyti pirmojo ketvirčio planą. Ir taip toliau, ir taip toliau. Visos įstaigos taip ir gyvena planavimo šešėlyje. Kiekviena įstaiga turi turėti specialius planavimo valdininkus, o didesnės įmonės net specialius planavimo skyrius, kurie vien tik tuo ir užsiima kad skaičiuoja ir skaičiuoja ką reikia padaryti, o dar daugiau skaičiuoja kiek nuosimčių jau padaryta ir kiek perviršyta pereinamų metų gamyba arba plane numatytos normos...

(Bus daugiau)

I LAISVĖ

Nesulaikyti bitės, skrendančios medaus;
nesulaikyti upės vandens,
pavasario atklystančio skambaus;
ir iš širdies ištrykstančių dainų.

Nei debesų ant mėlyno dangaus,
nei išdidumo tų kas gimę ne vergais.
Nesulaikyti ir laisvės troškulio atitraus
besieliais grotais, budelio nagais!

Kastytis. -P

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

BYRNES KALBA STUTTGARTE

VALSTYBĖS Sekretorius Byrnes, Rugsėjo 6 d. nuvykęs į Stutgartą, Vokiečių laikinos vyriausybės sostinę Amerikos okupacinėje zonoje, pasakė kalbą kuriai jis norėjo nustatyti dabartinę Suv. Valstijų vyriausybės politiką linkui nugalėtos Vokietijos, su kuria karas baigtas jau suviršė metai laiko, bet kuri, išdalinta į keturias dalis — tarp Rusų, Amerikiečių, Britų ir Prancūzų — sulaukė tokio likimo kokį tik Maskva gerai permatė, o mūsų valdžia Washingtone, neliaujamai stengdamasi patenkinti ir patikti Maskvai, leido, Sovietams įvykdyti iki nepataisomo laipsnio.

Amerikos spaudoje paskelbus Byrnes kalbą, prasiėjo įvairūs komentarai ir kritikos, kurių viena yra ypatingai tipiška: "Byrnes atsigabeno į Keturių Didžiųjų virtuvę receptui iškerpimui Vokiškos žąsies po to kai tas paukštis jau iškeptas padėtas ant stalo ir dalinai supjaustytas".

Nors savo kalboje Byrnes atmetė Prancūzijos reikalavimą Reinlando ir Ruhro sričių ir persergėjo Sovietus kad Suv. Valstijos neskaityt Vokietijos rytinės sienos nustatytos ant Odero upės, ką Byrnes darys paremti savo žodžius, nors tai yra ir visos Amerikos dabartinė politika linkui Vokietijos? Tos jo kalbos suėjo paklausyti eilė aukštesnių Vokiečių valdininkų, bet sakoma dalyvių upas buvo prastas, žinant kaip dalykai nuėjo.

Dalis Amerikiečių spaudos, kuri laiko Byrnes kalbą "stipria", irgi pastebi kad Byrnes turėjo tai pasakyti šeši mėnesiai atgal. Jeigu būtų tai pareiškęs pusmetis anksčiau, sako ta spauda, Amerika gal būtų dar galėjusi išlaikyti savo vadovybę, kurią jau pavedė Maskvai.

BYRNES pasakė tai ką U. S. visuomenė laikė teisingu, bet ko nesilaikė Amerikos vyriausybė visą laiką iki šiol, ir tik dabar Byrnes pradėjo atmeti seną savo vyriausybės nusistatymą, nors ir tai tik dalinai.

Chicago Daily Tribune pastebi jog ta kalba yra Byrnes pasižadėjimas atitaisyti tai ką padarė Rooseveltas Jaltoje ir Trumanas Potsdame, kurie savo nežinojimu ir sutikimu su visais Stalino klasingais planais paverė Europą į atvirą pragarą.

Byrnes prakalbėjo stipriau Amerikos vardu tada kai jau visa Rytų Prūsija paimta ir užvaldyta Rusų, ir kai Silezija pavesta ir atiduota Lenkijai, sovietų nuolankiai satelitai, o Saar sritis atiduota Prancūzijai.

Kaip Byrnes nori atstatyti Vokietiją kaip vieningą ekonominę ir politinę Valstybę, kada, kaip to rašytojo pastebėta, paukštis ne tik iškeptas bet jau ir supjaustytas?

Lenkija, Kremlius įsakyta, tuoj pirmutinę pradėjo rengti protesto demonstracijas Varšavoje, reikalaujant prieš tokią Byrnes kalbą, ir reikiant kad Lenkai niekada nesutiks su Byrnes reikalavimu grąžinti Sileziją į Vokiečių valstybę. Del Rytų Prūsijos, Stalinas Kremliuje tik juokiasi: juk visa bolševikų okupuota Vokietijos dalis, kaip ir visos kitos rytų Europos šalys, bolševikų taip sutvarkytos kad jose oficialiai viskas dirbama tik Maskvai. Kaip iš Lietuvos taip ir iš bolševikų okupuotos Vokietijos jau išvežti visi rimtesni žmonės, ir be raudonosios armijos ta Vokietijos dalis dar valdoma NKVD galvažudžių, prisijusių iš Rusijos.

Byrnes siulomas planas tik greičiau padarys dvi atskiras Vokietijas, viena kitai priešingas, be vilties kada nors pasiekti tai ką jis turi mintyse. Iš Maskvos pusės bus dedama didesnė ir pasalingesnė pastangos visus Vokiečius pajungti po sovietų kontrole. Maskva to savo užsimojimo neatsisakys, nes ji mato savo laimėjimus visur kur tik ji veržiasi.

Byrnes privalo pasiimti Amerikos visuomenės opinijos — kad be karo su bolševikais nebus galima nieko nustatyti, ir pasiimti viso spaudimo išvartys Rusus iš visų svetimų okupuotų šalių — tiesiog vykdyti Atlanto Charterio pareiškimą — "NO TERRITORIAL AGGRANDIZEMENT" ir ant nieko nesutosti iki tas nebus atsiektas ir įvykdytas — ir tai dabar, šiandien, ne rytoj.

Kitaip visos jo kalbos ir planai liks tuščiais ir kenksmingais visam pasauliui.

SEKRETORIUS Byrnes ir Prezidentas Truman labai dažnai kartojta pasigyrimus ir tuomi didžiūjasi — kad Amerika visai nėra padarius Vokietijai jokių karo nuostolių atlyginimų reikalavimo, kuomet Rusai reikalauja net 10 milijonų dolarių. Tą paremia dar štai kokių argumentų: "Amerikos kariuomenė Vokietijoje maitinasi pati savo atgabenamais maistu, kuomet raudonoji armija minta iš Vokiečių atimamų maistų, ir Amerika dar teikia milijonus dolarių paramos išlaikymui Vokiečių nuo badavimo".

Toks pasigyrimas yra bergždžias: pats Truman leido, Potsdamo konferencijoje, Rusams apiplėsti Vokietiją, sutiko duoti Rusams išvežti Vokiečių dirbtuvių mašinas net iš Amerikos zonos, davė lend-lease paramą ir dabar dar daug maisto ir pagalbos duoda Sovietų okupuotiems kraštams ir pačiai Rusijai — tuomi labiau ir labiau stiprinant Sovietus, o save silpninant. Kada Rusija sustiprėjo iki to kad jau, per savo tarnus-diktatorių kūs šoka Amerikai į akį, šauda jos lėktuvus ir lakunus, Amerikos pozicija nuolat silpnėja: Amerika, tiek pasinėrus į karo skolas, dar giliau brenia, iki gali susilaukti kad ir pačioje Maskvoje gerai paruoštos propagandos Amerikai išeiti iš Europos, gelbėjimuisi iš dar didesnių skolų. Amerikos taksų mokėtojai labai greitai palinksta į tą pusę kas pažada sumažinti taksus. Tokiame atvejuje gali lengvai būti išrinktas koks nors Maskvos su CIO-PAC susitarimu kandidatas ir prezidentus ir kongresas gali atitekti CIO kontrolei.

Pabėgėliams Ivažiavimas Nebus Laisvas

Buvo pranešta kad Prezidentas Truman prašys Kongresą leisti į šią šalį daugiau Europos išvietintų žmonių.

Kongresmanas Mason padarė pareiškimą kad nežiurint tokio prezidento pasisakymo, "nebus atidaryta mūsų imigracijos durys Europos pabėgėliams".

Prez. Truman nori išprašyti Kongreso "specialio nutarimo" leidimui įvažiuoti į šią šalį "nustatytam skaičiui" išvietintų asmenų iš Europos.

Kong. Mason sako nesupranta kodėl prezidentas tokį pareiškimą padarė, žinodamas kokią raportą patiekė specialie komisija ištyrinėjus pokarinę imigracijos klausimą.

KOMUNISTAI pradėjo atkaklų vaju priversti rezignuoti iš State Departmento Loy Hendersoną, žymiausį Amerikos diplomatą žinovą Rusijos ir Rytų Europos reikalų.

Reikia pažymėti kad Prezidentas Truman prieš kelias savaites buvo prisileidęs pas save komunistą Bartley Crum, iš San Francisco, kuris vadovauja Amerikiečių organizaciją palaikymui taikos su Rusija nežiurint visų sovietų šunysčių.

Crum vadovavo Amerikiečių Taikos mobilizacijos organizaciją tuo laiku kai Stalinas su Hitleriu gulėjo vienoje lovoje. Crum kovojo prieš Rooseveltą Amerikos ginklavimo programą. Dabar kiti vėjai pučia, ir kitas prezidentas prisileidžia tą Crum diktuoti jam kas turi būti pašalinta iš State Departmento, kada Kongresas pasiryžo išvalyti iš State Departmento komunistus.

KEISTAS apsiereikimas įvyko su Amerikos karo laivų vizitu Graikijos vandenynse. Tas vėl parodo Amerikos tolesnį nuolankavimą ir pataikavimą savo Maskvos sąjungininkui, kuris tik riktelėjo ir paburbėjo, ir Amerikos karo laivai nedarė tos oro demonstracijos virš Atenų, parodydami Amerikos oro jėgų galingumą. Tas oro paradas buvo taikytas parodymui Graikijai Amerikos geros valios, panašiai kaip padaryta virš Lisbono, Portugalijoje, tačiau Graikijos komunistams, kurių yra mažytė mažuma, pazurėjus ir Maskvai užprotestavus visas tas paradas kanseliuotas.

Ar nekanseliuos Washingtonas ir Britų Fielmaršalo Montgomery vizito šioje šalyje, dabar kai jis atvyko į Kanadą ir kai Maskva pradėjo per radio rekti buk jo atsilankymas esąs surištas su Kanados ir Suv. Valstijų planais apginkluoti Arktiko sritis, apsaugai prieš Sovietų galimą užpuolimą Amerikos per šiaurę.

NE KARTĄ PARKRITAI, LIETUVI!

Ne kartą parkritai, Lietuvai, —
Sunki našta audrų kelyj
Sureiškę ašaras ir kraują,
Bet tu kentėt ir mirt gali.

Viršum galvų ereliai skraidė,
Mirtis klajojo vieškeliais, —
Tu ant kapų gelėm raudojai,
Giedojai giesmes ir melderis.

Keliai ereliams susimaišė,
Susiklo uolos nuo audrų,
Bet niekas meilės nenumaldė,
Nei aukso klodais, nei variu.

Delto, Lietuvai, žodis žodinė,
Kaip aukso knygos išmintis,
Ir amžius saulėm nusijosi,
Ir šmėklom krikštysis naktis.

Praeisis mes — jau daug praėjo, —
Užgeso degė žiburiai, —
Bet bus apaštalių stebuklai —
Liks kartos, liks tėvų keliai.

—Faustas Kirša.

GRIAUNA UNITED NATIONS

Paryžiaus konferencijoje pasidarė aišku kad Rusija pasiryžs sugriauti United Nations ir suskaldyti demokratines šalis. Tie pasikėsimai nepavyko, tačiau Maskva neliaus bandžius tai ir toliau.

Kai Molotovas slapta išvažiavo Maskvon ir įvyko keturių didžiųjų posėdis, Višinskis, sulyg Maskvos įsakymo, pranešė kad jis neigalios kalbėti kitu jokių klausimų kaip tik pasiulymu kad būtų atidėta U. N. visuotinas posėdis. Maskva tam posėdžiui dar nėra pasirengusi. Maskva rengiasi dideliu sprogimui Balkanuose ir Turkijoje, bet dar tam laikas neatėjo.

Maskva nenorėjo kad būtų įsteigta U. N. ir kad kas nors svarstytų pasaulinius klausimus, kuriais Stalinas pasiryžęs apsidirbti. Kai Rusija įstojo į U. N. ji pasirinko sau ir sąlygas, ir jas gavo: ji gavo visą veto teisę ir gavo sau tris balsus vietoje vieno kaip kitos didelės valstybės turi.

Visuose U. N. ir taikos konferencijos posėdžiuose sovietų atstovai lauždami visas taisykles stengiasi užkirsti diskusijas apie sovietų agresingą politiką.

U. N. Saugumo Konferencijoje per pusę metų nepadaryta jokios pirmynžangos, ir bolševikai truko įsteigimą pasaulinės policijos, iki tol kol gal būtų pamatys kad galės ta policija patys pasinaudoti.

DEMOKRATŲ administracija, artėjant Lapkr. 5 d. Kongreso rinkimams, rengiasi pasirodyti Amerikos darbo žmonių prielanki, kad gautų daugiau balsų administracijos palaikimui kandidatai.

Žinovai spėja kad valdžia sutiks vėl leisti darbininkams pakelti algas — prieš rinkimus! Prez. Truman susirūpinęs šių metų Kongreso rinkimais todėl kad nuo šių metų rinkimų kryptimo priklausys jo galimumas pasilikti Baltajame Name 1948 metų rinkimais.

Pakeliui į Mirtį

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Rytojaus dieną mus nuveda į pirtį. Pradeda tikrinti ar mes neturime parazitų. Beveik kas antras iš mūsų tarpo išskiriamas, nes randa utelį. Tie tuojau nuvedami nuotėlinimui. Mes matom kaip jiems kerpa plaukus ir girdim kaip prižiūrėtojai keikiasi kad tokie utelėti kaliniai jiems pridarė daug naujų rūpesčių. Juk utelį turintieji nebegali gyžti į buvusias celes. Ten taip pat reikia daryti dezinfekciją. Perrengiami dalinamės pirmasis įspūdžiais ir džiaugiamės kad čia tvarka kelis kartus geresnė negu ji buvo Landsberge. Sunkiai sergančiuosius tuoj nuvedė apžiūrėjimui. Iš Lietuvos į ligoninę pakliuoda du—inž. V. ir stud. K. Pradėjom feirautis, o kur gi didžioji mūsų grupės dalis, kuri dirbo Cinkės fabrike Landsberge? Ar juos nuvežė kitur, o gal juos jau atkrito ir gal jie jau laisvi? Gandų buvo pilna. Perrengiant teko pasikalbėti su daugeliu kalinių. Vieni iš jų pasakojo kad frontas visiškai priartėjęs prie Berlyno, ir kad jau greit pradėsia veržtis ir į patį Berlyną. Bet tikrų žinių niekas neturėjo. Mes gyvenom gandai. Jais norėjom ir tikėti, nes jie mums žadėjo greitą laisvę.

Pradėjom apsiprasti naujose salygoose. Maistas buvo kiek blogesnis kaip Landsberge, bet užtat nereikėjo nieko dirbti. O tai mes labai daug vertinom. Kaip pagalvodavom apie paskutines darbo salygas Landsberge, šiurpuliai neidavo visu kūnu. Tai buvo jau ne darbas, bet baisus kankinimas. Tai buvo klaiškus košmaras.

Po kelių dienų, vieną rytą, koridoriuje išgirdom šaukiant inž. B. ir kitų pažįstamas pavardes. Supratam kad atsirado ir lauktoji mūsų dalis. Tuoj padėjom visas pastangas susiršti ir gauti žinių. Mums buvo pranešta kad jie iš Landsbergo buvo varomi pėsti, kad jie patys daugiau kaip 60 km. vežė sunkiai pakrautus kalėjiminio turto vežimus. Tik pusiaukelėje juos pamėg sunkvežimis. Taip pat pranešė kad pakelėje jie jau buvo atkirsti raudonųjų ir kad jie tikrai yra prieję prie Kuestrino. Iš jų grupės buvo visi atvešti. Jie taip pat nieko nežina apie Landsbergo ligoninę pasilikusių stud. P. Jis greičiausiai ten ir likęs. Taip pat nežina kur yra stud. M. Jį, kaip plaučių ligonį, anksčiau išvežė buk į Berlyną ligoninę. Visi gerai jaučiame kad iš mūsų tarpo prasideda didelis nubyrėjimas. Jiegos pradeda išsekti ir mes pradėdam labai sparciais žingsniais keliauti į mirtį.

Kada koridoriuose ramu, pasistatau kėdę prie lango ir žiūri į tolumą. Prieš mano akis apgriauoto Berlyno vaizdas. Iš vienos pusės pušynas. Matau kaip erdvėje drumsčias pavasariniai debesys, kad iškrięs sniegas per dieną vėl prapuola, kad jau pučia dar šaltoki, bet ateinantį pavasarį žadanti, vėjai. Kalendorius jau rodo Vasario mėnesio pradžią. Nesvietiškai graudu. Žinau, greit ateis pavasaris ir jį mano tėvynė ir tėviškė. Ka ten bėras gyztantieji paukščiai? Juk ten griuvusių krūvų ir svetimi žmonės! Ar tebėra gyva ir sveika mano senutė motina, brolis, seserys ir jų vaikai? Ak žinau, gerai žinau kad jie išblaškyti ir taip pat neša sunkaus likimo našta.

Jaučiu kad tuoj pavasaris ateis ir į Austrijos kalnus. Ten, toli, prie Kroatijos sienos, nublokšta ir mano šeima. Ką veiks pavasario dienomis šeštus metus pradėjęs mano sunus, ir tik vaikišioti išmokus dukrelė? Ką veiks miela žmona ir jos tėvai? Žinau kad ir jie dažnai brauks sau dideles ašaras, sielvartaus ir per kalnus keliaus tai į savo namus, tai pas mane į kalėjimo murus. O koks žiaurus likimas, kaip skaudžiai mus išmėtė ir nežinia nei kada nei kur begalėsim susirinkti. Visi mes laukiame karo pabaigos, visi norime bėgte subėgti vėl į vienus namus, bet karas eina, griuva šimtmečiais statyti miestai ir pelenais pavirsta pinigais neįkainuojamos vertybės.

Aliarmai beveik kasdien skelbiami, o mes kaip buvę taip ir pasiliekam savo celėse. Musų niekas niekur neišveda slėptis nuo metamų bombų į Berlyną miestą.

Vieną dieną mes klausomės dar niekad negirdėto tokio didelio bombardavimo. Per langą mes matome kaip skrenda didžiulės virtinės lėktuvų, skrenda viena po kitos, ir kaip sprogsta bombų kruša. Šiais įspūdišiais dalinuosi su gretimose celėse sėdinčiu D., nes kalėjimo koridoriuose negirdėti esant jokių prižiūrėtojų. Bandomė skaičiuoti lėktuvus, bet jų skrenda šimtai. Ir tik po geros valandos vėl nutyla sprogimų dundesys. Iš trečiojo aukšto matome kaip virš Berlyno kyla ir kyla dumų debesys. Ir vakare, vienas iš kalinių patarnautojų mums praneša kad būvo smarkiai pultas Berlyno centras, kad

VOKIEČIŲ KALEJIMUOSE

Rašo Balys Gaidžiūnas

sudaužytas Volksgerichtas ir ten užmuštas vyriausias prokuroras ir daug teisėjų, kad sunaikinta ir dalis bylų.

Ta žinia mums įdomi, nes ji liečia ir mus pačius. Mes jaučiame tam tikrą palengvėjimą kad atsiėmė bent mažą pelyną bausmę ir tie kurie taip lengvai į kartuves varė tukstančius nekaltų žmonių vien už tai kad jie norėjo likti ištikimi savo tautai.

Ejo dešimta diena kai mes buvome atvežti į Berlyną. Išryto mus iškvietė pas kalėjimo inspektorių. Inspektorius savo darbo kambaryje buvo prisikroves didžiulę spintą bylų. Tik įvestam, kiekvienam kaliniui pastatė klausimą:

— Už ką esi kaltinamas?

Jau pats klausimo pastatymas kiekvienam kaliniui duoda rimtą pagrindą manyti kad kalinimo priežastis jiems nežinoma. O be to, kiekvienas kalnys, instinktyviai save gelbėdamas, niekad teisybės ir nepasakys. Kada man buvo šis klausimas pastatytas, atsakiau:

— Buvau žemės ūkio mokslo žurnalo redaktorius. Cenzura išbraukė to žurnalo vieną straipsnį, bet spausdė darbininkai išbrauktą straipsnį paliko ir atspausdino. Del tos priežasties buvau sumintas, frontui artėjant ir iš Lietuvos išvežtas.

Inspektorius turbūt nebuvo nei jokio noro nei reikalo atlikti smulkesnį apklausinėjimą. Kaip buvo pasakyta taip jis ir surašė. Praėjo dar viena diena ir mus vėl išvedė į kalėjimo namų tėvo patalpas. Kieme mes sutikome jau kai kuriuos kalinius civiliniais drabužiais. Kalniai tarpusavyje kalbėjosi kad mažiau prasikaltusius ir turinčius mažas bausmes už kriminalinius prasikaltimus kasdien grupėmis paleidžia, bet politiniai kaliniai busią vežami į saugesnę vėją.

Kas mūsų laukia mes nežinojom. Kituose, mažesniuose kalėjimuose, tuoj pasisekdavo vienokiu ar kitokiu būdu gauti apytikrų žinių, bet čia visos dedamos pastangos nuėjo niekais. Mes vėl gavom savus rubus. Vienam iš mūsų pasisekė nuverti ir naują laikraštį. Iš jo buvo galima susidaryti apytikrų vaizdą. O jis buvo toks kad visuose frontuose lužta, ir kad Vokiečiai vis dar priešinosi gana kietai. Iš laikraščio buvo galima just kad Vokiečių tautoje jau daug netikėjimo ir kad propagandai reikia šaukti šaukti apie busimą pergalę. —Mums, ir mažai žinių turintiems, ta propaganda atrodė naivi ir dar labiau skelbianti pralaimėjimą.

Gryžus su savais rubais į celes, liepė mums per naktį ramiai miegoti, o kelionei pasiruošti išryto. Bandėm klausti prižiūrėtojų kur mus veš, bet atsakė kad ir jie patys nežina. Naktis vėl ėjo sunkiuose galvojimuose. Nors Berlyne ir gresė nuolatiniai bombardavimai, bet kalėjimas buvo pakenčiamas. Savaitę prasėdėjom be jokio darbo, o po to buvom gavę popierinius vokus lankstyti. Jei ne šaltis, kad ir su labai menku maistu, buvo galima ilgai laikytis. Mus džiugino ir tai kad apie mūsų atvežimą į Berlyną Lietuviai, gyvenę laisvėje, jau turėjo žinias. Bet kur iš čia mus vėl išveš, ir apie naują mūsų kalinimo vietą ar begalės kas sužinoti, mes rimtai abejojom. Juk ir Lietuviai, frontui artėjant, turėjo trauktis toliau į vakarus, trauktis į tas sritis į kurias tikėjos greit ateisiant Anglus ir Amerikiečius.

Rytą mus vėl suriškavo koridoriuose, tikrino mūsų pavardes, skirstė grupėmis ir išvedė į kiemą. Dviem sunkvežimiais mus pradėjo vežti Berlyno gatvėmis. Mes atsidurėme viename iš Berlyno kanalų. Prieš mus stovėjo gal kokių 800 tonų baidokas. Krantinėje buvo priversta kruvos drožlių, kelios dešimtys čiūžinių, keli šimtai dekių. Taip pat buvo pridėta ir maisto produktų. Iš to buvo galima spręsti kad mes esame ruošiami ilgai kelionei. O kalinių jau radome ilgą eilę ir vis dar naujų vežė. Iš kalinių uniformų sprendėme kad tai iš įvairių kalėjimų evokuojami politiniai kaliniai ir daugiausia dar neteisti, bet laikomi Volksgerichto žinioje. Prižiūrėtojų taip pat buvo gausybė. Visi ginkluoti revolveriais ir šautuvais.

Stovėdami krantinėje ir vieni į kitus dairydami, ėmėm rimtai rūpintis ar su mumis kaip su nereikalingais ir pavojingais daiktais, nebus sugalvota ir piktai atsisakityti. Juk kaip lengva kalinius, kurie sukraunami į laivus ar baidokus, neva įvykusios nelaimės vardu, greit nurašyti, o visuomenei paskelbti kad įvyko didelė nelaimė ir transportas paskendo. Bet su mumis taip nepasielgė. Mums davė dar ilgiau maudyti naujame mūsų varge.

(Bus daugiau)

•MEKSIKIEČIAI šimtais skubiai mokosi Angliškos kalbos, dabar kada turizmas iš Suv. Valstijų į Meksiką didėja — kad galėtų Amerikiečiams pasitarnauti susikalbėti.

RAUDONIEJI OKU- PANTAI

(Pabaiga nuo 3-čio pusl.)

ventojų, supė kelios kariuomenės įgulos, kas pusė kilometro įsidraikiusios aplinkui ir atkreipusios į miesto gyventojus siaubingų patrankų bei kulksvaiddžių vamzdžių ir laukė "kontr-revoliucionierių" užpuolimo. Tai tokiam siaube gyveno pirmas okupacijos dienas Rusų kariuomenė taikioje Lietuvos šalyje, kurią buvo užpuolę visai beginklė ir su nustebusia ramuma.

Tas kariuomenės siaubingumas įsitvirtinimas tęsėsi nuo okupacijos pradžios, t. y. nuo 1940 metų Birželio vidurio iki 1940 m. rudens. Iki to laiko, kol Sovietų pasiuntinybėje sėdėdamas Dekanozovas surežisavo bolševikinio "liaudies seimo" Lietuvoje "rinkimus" ir net kol iš Lietuvių tarpo atsi-

POLITISKAS SKELBIMAS

JAU LAIKAS DARYTI PAMAINAS

DABAR YRA LAIKAS PAMAINAI vadovybės mūsų Valstijoje ir šalyje. Turim galvoti realistiškai ir realistiškai veikti dabar daugeliu klausimų kurie liečia mūsų Valstiją. Veteranai turi gauti namus. State Liquor Departmentas turi būti apvalytas. Taksų našta Valstijoje turi būti sumažinta DABAR.

DABAR YRA LAIKAS VEIKTI. Visi balsuotojai kviečiami prisidėti į Herbert For Governor Komitetą kaip pirmą žingsnį pakeitimui mūsų Valstijos ir Nacionalinės vadovybės išsprendimui klausimų su kuriais mes susidurime trumpoje ateityje.

Išpildykite kuponą ir siųskite tuoj. Tas nieko nekaštuoja.

Herbert for Governor Committee
627 Union Commerce Building
Cleveland, Ohio.

Aš tikau JAU ATEJO LAIKAS PAMAINAI ir įsteigimui tvirtos vadovybės Ohio ir visoje šalyje. Aš pasižadau dirbti prisidėdamas į HERBERT FOR GOVERNOR COMMITTEE.

☐ BUSINESSMEN'S DIVISION
☐ VETERAN'S DIVISION ☐ COSMOPOLITAN DIVISION
☐ YOUNG VOTERS DIVISION ☐ WOMEN'S DIVISION

Prisiųskite man nario kortelę ir pilnas informacijas:

Name.....

Address.....

(Išspausdinkite vardą ir adresą aiškiai)

Jeigu jūs

PLANUOJAT ŠILDYTI SU GASU PLANUOKIT PRIDERAMAI

● Pasirinkite šildymo įvedimo kontraktorių kuris yra žinomas įvedimu geros šildymo sistemos. Atminkite kad geri šildymo įrenginiai neturi vertės jeigu nėra atsakančiai įdėti.

Leiskite savo šildymo kontraktoriui apžiūrėti jūsų namą, tam tikslui formos mes noriai suteiksime, ir paprašykite kad jis pavestų mums patikrinti. Musų Kompanijos raportas apie tą patikrinimą bus pasiųstas jums ir šildymo kontraktoriui. Šis raportas apims informaciją apie pataisas prie jūsų šildymo sistemos kurios gal yra reikalingos prie jūsų gaso šildymo įrengimo pasekmingo operavimo. Tas mūsų patarnavimas ir pagalba yra dykai jums ir jūsų šildymo kontraktoriui.

Taipgi duokite mums patikrinti jūsų šildymo įrengimus patyrimui ar visos smulkmenos ir specifikacijos tam įrengimui tapo atliktos. Tame mes taipgi noriai jums pasitarnausime visai nemokamai.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Adomonis Petras, ir Adomonis Povilas.
Bagučiūnas Juozas, gyv. Brooklyn.

Baranauskienė Ursulė, duktė Adomo, Bužų k., Deltuvos val., gyv. Chicago.

Bereišis Kazys, sunus Simono, Blauzdžių k., Žeminių v., Kėdainių ap., gyv. Brooklyn.

Cuberis Antanas, Kancinių kaimo, Meskūčių v., Šiaulių ap.

Darvinskaitė Zosė, iš Žaslių, Trakų ap., gyv. Lawrence, Mass.

Daugėla Petras, iš Kuodiškių, Zapyškio v., ir vaikai, gyv. Chicago.

Didas, Lėna, gyv. So. Boston, Mass. Drumsta Pranas, iš Žaslių v., Trakų ap.

Felgendreher Vanda, gyv. Philadelphia.

Galkus Eugenija, gyv. Philadelphia.

Gaudiešius Domas, Vainočių kaimo, Trakų val.

Gilvickas Juozas, sunus Silvestro, Blintribiškų k., Viduklės val., Raseinių ap.

Gvazdikas, Eduardas.
Jakas (Jakai), sunai Mykolo, Kamėnų k., Sėtos v., Kėdainių ap.

Jakutienė, Emilija, Vaisvidžių k., Pakruojos val., Šiaulių ap.

Janulevičienė Julė, Krikštonių k., Seirijų val.

Jesimienės-Cincytės, Antano Činčio sesers, vaikai prašomi atsiliepti, gyv. Chicago, kilę nuo Pasvalio, Talačionų k.

Jonaitis, Elena, Julija ir Statė, iš Akmenės v., gyv. Chicago.

Jusėnaitė (ar Jusėnaitė) Ona, Juzėnas Mykolas, sunus Justino, iš Sindrių, Deveikių v., Utenos ap.

Kadusevičius Antanas, iš Žaslių v., Trakų ap.

Kasper - Balsaitė, Olimpija, duktė Tado, kilusi Paalančių k., Kulčių v., Kretingos ap., gyv. Scranton.

Kidulis, Jonas, iš Vičių k., Akmenės val., gyv. Waterbury, Conn.

Kubilius, Augustas, kilęs Zavados v., Punksko v., Seinų ap.

Kundrotas, Petras, sunus Igno, iš Ročkų k., Seirijų val., gyv. Detroit, Mich.

Liaudanskaitė, Kotryna, gyv. So. Boston, Mass.

Liknickas, Feliksas.
Lingytė, Marija, duktė Longino, iš Mančėkių k., Akmenės val.

Liutkevičienė - Kubiliūtė, Ona, kilusi Zavados k., Punksko v., Seinų ap.

Mačiulis, Tadas, sunus Jono, kilęs Ežiukų k., Joniškių v., Šiaulių ap.

Mačiulytė, Klara, duktė Povilo, kilusi Linkaičių k., Šiaulių ap.

Maliauskas, Petras, iš Drūkūnų k., Varėnos val., Alytaus ap.

Malnickas, Teodoras, kilęs Petru-nėlių k., Žeminių v., Šiaulių ap.

Martinaitis, Jonas ir Martinaitis, Jurgis ir judvieji šeimos, gim. Amerikoje.

Mazionis, Steponas, kilę Tauragės ap., gyv. New Jersey val.

Mickevičiūtė, Petronėlė, iš Šiaudiniškės k., Alvitto v., Vilkaviškio ap.

Milašius, Augustinas ir Milašius, Konstantinas, spėjimai gyv. Baltimore.

Milašius, Kazimieras ir vaikai, gyv. Chicago.

Mockus, Petras, sunus Antano, iš Salininkų k., Jonavos val., Kauno ap.

Navikaitė, Antanina, duktė Petro, kilusi Krekenavos m., Panevėžio ap., gyv. Chicago.

Pažerskis, Matilda, gyv. Chicago.

Petkunas, Petras, iš Lidių k., Troškunų val., Panevėžio ap., gyv. Chicago.

Petkus, Jonas, gyv. So. Boston.

Raciauskas, Endr. kilęs Vasiliskės k., Raseinių ap.

Raciauskas, Kazys, kilęs Deltuvos val., Kėdainių ap.

Rimkus, Antanas, gyv. So. Boston.

Sadauskas, Juozas, sunus Mato, kilęs Gražiškių k., Barzdų v., Šakių ap., gyv. New York.

Sakalauskas, Jonas, iš Bubinių k., Pilviškio v., Vilkaviškio ap.

Skridulis, Stasys ir Skridulytė, Lijūcija, kilę Andrašiūnų k., gyv. Chicago.

Stankunas, Juozas ir Stankunas, Stasys.

Stasaitienė Ona ir Stasaitytė, Marija, kilusios Pagirų k., Sasnavos val., Marijampolės ap., gyv. New York.

Šimonis, Kazys, iš Vaivadiškių k., Žeminių v., Kėdainių ap., gyv. Chicago.

Šumanienė - Jusėnaitė, Veronika.

Šumskai, Jurgis, Vincas ir Stasys, sunys Jurgio, kilę iš Dauciliškių k.

Šumskaitė, Stefanija, duktė Martyno, Dauciliškių k., Viečio val.

Talunas, Jonas, gyv. New York.

Tomkienė - Kavolytė, Ona, iš Jurbarko val., Raseinių ap., gyv. Chicago.

Ugenskaitė, Marija, kilusi Vaidotinių k., Skaudvilės val., Tauragės ap.

Zingulevičienė - Račiauskaitė, Viktorija, kilusi Deltuvos v., Kėdainių ap.

Zukauskas, Vincas, sun., Antano, kilęs iš Žaslių, Trakų ap., gyv. Lawrence, Mass.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENDicott 4486

"Taip, Daktare... aš butinai
duosiu kūdikini tikrai Bab's"

Daugiau ir daugiau daktarų rekomenduoja homogenizuotą Babs Evaporated Piensą kaip pagrindinį piensą kūdikių formulai. Babs gavo užgyrimą iš the Council on Foods and Nutrition of the American Medical Association. Babs yra biologiškai nustatytas, paruošiamas po griežtą kompanijos ir valdžios inspekciją ir yra sustiprintas su dadėtu Vitamin D.

Taipgi užtikrintas yra Babs vienodumas, nes kiekvienas jo lašas pačias iš tos pačios srities, tu pačių modernių, mokslinių pienučių. Paklauskite savo daktaro apie Babs.

BABS del kūdikių!
BABS del gersnio
valgio jum patiem!

(sutaupo sviestą
valgi gaminant)

Homogenizuotas
BABS
Evaporated
PIENAS

Babs

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's Basement

Didelės
Mieros...

Kombinuotos
Rayon Jersey
Juodais Sijonais
SUKNIOS

8.95

Šios suknioms jums bus tikras pasipuošimas — gėlėto marginio viršus ir vienodos spalvos apacia... minkštai surauktas pečiai... V-apikale ir guzikais priešakiu. Viršus iš rayon jersey, rožinių ar geltono dugnu. Sijonas juodo rayon crepe. Pasiūtos didelio sudėjimo moterims!

Pusiau
Mieros...

Kombinuotos
Rayon Jersey
Juodais Sijonais
SUKNIOS

8.95

Ši sukni pasiūta žemesnio ugio moterims — pilna reikalingose vietose jūsų figurai! Rayon jersey viršus yra rožiniame ar purpuriniame dugne. Sijonas su siūlėmis juodo crepe. Patraukiančio stiliaus, su rauktais pečiais. Labai tinkama Rudeniui!

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Abu Kandidatai prieš Sovietus

Abu kandidatai iš Ohio į U. S. Senatą — John W. Bricker, Republikonas, ir dabartinis senatorius James W. Huffman, Demokratas, išėjo atvirai prieš sovietus ir skelbia reikalingumą šiai šaliai baigti nuolankumus ir pataikavus Rusijai.

Kaip sako Bricker, tas veda į trečią pasaulinį karą, ir su sovietais reikia elgtis kietai ir nusistatusiai.

Sen. Huffman sako, "Amerika turi palaikyti savo savigarbą ir apsaugą, akivaizdžiai didėjančios Rusijos opozicijos, jei norime išvengti kito Pearl Harbor".

Toks drąsus Amerikoniškumas šių kandidatų pagirtinas.

ORO LENKTYNĖS PAVYKO

1946 metų Nacionalės Oro Lenktynės įvykusios Clevelande per Labor Day išėjo pasekmingai, ir Clevelandas užtikrintas ir 1947 metais lenktynėmis.

Keturių dienų įvykiai su-traukė 180,000 žangą mokyjusių žiurėtojų, be to ką kiti dešimtys tūkstančių kiekvieną lenktynių dieną prisizūrėjo atvažiuavę į aerodromo apilinkes. Aplinkiniai gyventojai viską gražiai matė iš savo namų langų ir kiemų.

Lenktynės buvo pasekmingos ir saugumo atžvilgiu, nes ir dešimčių dalyvių nei vienas nežuvo ir tik vienas lėktuvas sudužo pradžioje laike pasiruošimo.

SVEČIAVIMAI

Poni Julė Rastenienė, iš Baltimore, Md., atvyko pas savo motiną Oną Baltrukonienę praleisti atostogas. Čia žada išbuti tris savaites laiko, Julė apsilankė Dirvos redakcijoje ir aplanko kitus savo senus pažįstamus ir gimines.

Petras Baltrėnas buvo išvažiavęs į Hot Springs, Arkansas, pataisyti sveikatos. Sugrįžęs įstojo į G. I. amatų mokyklą.

Marė ir Andrius Kundrotai buvo išvažiavę į Floridą, ten palankyti savo sūnų, kuris randasi Jackson Memorial ligoninėje, suparalizuotas. Jis kariuomenėje buvo gavęs malariją, ir nuo to jam dabar atsiliepi taip pavojingai.

Juozas Virbickas su žmona ir dukteria Danute, iš Pittsburgh, Pa., per šventes atvyko pas savo gimines Broneikus pasimatyti, apžiūrėjo Lietuvų Kultūrinį Darėlių, atsilankė ir Dirvos redakcijoje.

RUPINASI VAIKŲ SVEIKATA

Ohio valstijoje esama 1,578-860 vaikų jaunesnių 15 metų amžiaus, kaip paskutinis cenzas parodė. Valstijos gydytojai susirūpinę medikale priežiūra to milžiniško skaičiaus vaikų, kurie sudaro visą penktadalį Ohio gyventojų. Gydytojai darbuojasi išradimui būdu ir priemonių kiek ir kokios sveikatos priežiūros mūsų jaunimas gauna dabar.

Ohio vaikų sveikatos patar-navimo studijotojai nori patirti, paveikdan, kokius sveikatos programus turi Ohio mokyklos. Kaip prižiurima vaikų girdėjimas? Kaip tiriama jų sveikata iš džiuvos atžvilgio? Kaip atliekama jų regėjimo prižiūrėjimas? Taipgi visa eilė kitų vaikų sveikata liečiančių klausimų tiriama ir rupinamasi pagelbėti.

Visais tais tyrimais einant gydytojai tuoj žinos kiek kurioje dalyje ar mieste apsirupinta sveikata tos specialės penktos valstijos gyventojų dalies, ir kas darytina toliau.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas P0tomac 6899

Skelbiamas 1946 Community Fund Vajus

OVER 100 LOCAL HEALTH AND WELFARE AGENCIES RELY ON YOUR SUPPORT

He's depending on YOU

EARN YOUR RED FEATHER BY A GENEROUS GIFT

COMMUNITY CHEST of Greater Cleveland

29th UNITED APPEAL

JACK GANSON, po atostogų grįžęs į Clevelandą, atsilankęs Dirvos redakcijoje, paaukojo \$20 Lietuvų našlaičių parvežimo fondui.

Ganson rengiasi vėl pradėti imtynių sezoną Clevelande, šįmet gaus žymių pasaulinių imtynių. Apie imtynes bus pranešta vėliau Dirvoje.

PERDAUG STUDENTŲ

Šiaurinėje Ohio apie 11,000 veteranų kurie nori patekti į mokyklas bus apsvyle. Jau ir dabar perpildytos 22 Ohio kolegijos neperima daugiau naujų aplikantų.

Clevelando aukštosios mokyklos taip pat jau neperima daugiau norinčių stoti į mokslus.

M. S. 36 Kuopos Vakariene Sekm. Rugs. 15

M. S. 36 kuopa rengia metinę vakariene, naujos parapijos salėje, 18022 Neff Rd., sekma-dienį, Rugsėjo 15, pradžia 6 vakare. Bus geras orkestras šokiams. Kaip paprastai, vakariene bus skani, ir tik už \$1.50. Kviečia Komisija.

REIKALINGA MOTERYS AR MERGINOS PUNCH PRESS OPERATORS

ir norinčios mokytis to darbo. Gera mokeskis pradžioje.

GUARANTEE SPECIALTY MFG. CO.

E. 96th St. ir Carr Ave.—du blokai šiaurėj nuo St. Clair.

REIKALINGAS KAMBARIS

Pavieniam Lietuvui vainkini Lietuvų šeimoj Dirvos apilinkėj, prie Superior arba kitų gatvėkarių linijų.

Praneškite tuoj asmeniškai į Dirvos Redakciją arba telefonuokit: ENdicott 4486.

REIKALINGAS WAREHOUSEMAN

didėjančioje dirbtuvėje gera mokeskis kreiptis

BROWN FENCE & WIRE CO.

6560 Juniata Ave.
prie E. 65th šiaur. St. Clair

Automobilistai—įsigykite savo "Driver's License"

Auto Driver's License

Prasideda Rugs. 9—Baigsis Rugs. 30 d.

DIRVOS OFISE 6820 Superior Ave.

Atdara 9 iki 8 vak.

Anna Karpius, Deputy Registrar

Tautinių Grupių Vajaus Pirmininkas

Herman Stein

Per 29 metus patarnavęs Clevelando Community Fund vajuose, Herman Stein, prezidentas Herman Stein Advertising Agency, vėl darbuosis vedėju ir tautinių grupių laikraščių komiteto pirmininku kada Spalio 14 prasidės Didžiojo Clevelando Community Fund vajus per 10 dienų sukelimui \$4,880,000 išlaikymui 100 vietinių sveikatos ir globos įstaigų.

Mr. Stein yra plačiai žinomas tautinėse grupėse Didžiam Clevelande, ir per jį bus teikiama vajaus medžiaga tautinių grupių laikraščiams supažindinimui įvairių tautų laikraščių skaitytojų su svarbumu ir reikalingumu remti Community Fund.

Stein turi savo tautinių grupių spaudos įstaigą Hippodrome Annex.

BALF 68-to skyriaus susirinkimas Dirvos redakcijoje šį penktadienį, Rugs. 6, nuo 8 val. vak.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakan-dai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

TWO LETTERS TO THE UNITED STATES GOVERNMENT Pleading for Justice for Lithuanian Refugees

Our organization, as well as many individuals, are constantly receiving letters from American zones of occupation especially from Augsburg, wherein they state that they are prevented from using their own language in writing to the United States and elsewhere.

The attached photostatic copies will give you an indication as to what humiliation and hardships we are subjecting these innocent victims under the guise of liberation.

You will agree that the first basic requirements of democracy is the willingness to grant an equivalent freedom to others. The denial of one's inherent right to use one's native language, is the greatest denial of freedom that anyone can commit. For that reason, we would kindly request that you use your good offices and influence to eliminate this situation. If there is a shortage of translators, we are willing to submit not one, but several hundred names of good, loyal Americans, who are capable of speaking Lithuanian, English and other languages. This we request in the name of the Americans of Lithuanian descent.

We will appreciate your comments regarding this matter.

Yours very truly,

P. J. Zuris, Pres. League for the Liberation of Lithuania.

Department of State
Washington, D. C.
Gentlemen:

It is our understanding, according to present reports, that a new policy is being considered whereby the immigrants of one country may avail themselves of quotas of other countries. In the case of displaced persons, a special emphasis is placed on the Jews. In view of the fact that the Baltic peoples in general, and Lithuanians in particular, have been victimized by the Nazis as well as by the Soviets, and many are now living in American and British zones of occupation as well as in other country (numbering about 350,000 persons), we respectfully urge you to give this case special consideration.

Many Lithuanians remained in Lithuania after the first Soviet occupation of that country. After witnessing exiles to Siberia, imprisonment, persecution and liquidation — for no other reason save that these victims were not communistically inclined — they did not wait for the second occupation and used every possible means to leave their country regardless of the destination. Many of them escaped into Germany knowing that labor camps and concentration camps awaited them there. They had no choice; it was, rather a choice between two evils, and they had hopes that when their liberators, the Western Democracies, came they would be persecuted no more. To a certain degree they were right, but in many instances they have been victimized by the same Soviet agents circulating in the American and British zones of occupation. In many cases these people have been "shanghaied", in many instances even with the aid of our own M. P's.

Now that the UNRRA is about to be dissolved, the uncertainty and plight of these Lithuanians is intensified. They feel that it was our duty to insist upon the principles of the Atlantic Charter to which the United States subscribed, and which guarantees sovereignty and unfettered freedom to all nations. Despite this, the sovereignty of the three Baltic Republics has been a subject of merchandising; first by Hitler and Stalin, and later by the Western Democracies and Stalin. Thousands of these innocent peoples are victims of such conditions. They are unable to go back to their respective countries, and they are well aware of what would await them there. They feel that they are entitled to one of the two following conditions: first, that their countries be freed and that they could return to their respective homes as free peoples and pursue their lives; second, that they be given an opportunity to go to some free country, especially the United States, and thus be able to start life anew.

In view of these conditions, we sincerely plead with you to make their lot easier and to grant them a humane consideration.

Trusting that you will kindly use your great influence for the cause of Justice, we beg to remain,

Sincerely yours,

P. J. Zuris, Pres.

K. S. Karpius, Secy.

Štai Jums Naujos

Rudeninės Skrybelės

Jau gaunamos ir galimos pasirinkti — visose vėliausiose spalvose ir stiliuose

Kaina po 2.95 3.45 7.95

Vyrams ir Vaikams SWEATERIAI

Su rankovėm — Užsimaunami arba Priešakyje susegami Specialiai parsiudoma po 2.50 3.45 4.95 6.00

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirminiu. **DYKAI!** Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakara

Automatinis Gasų šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiškai Vandens šildytojai

ATSIKRATYKITE PURVO, PELEŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548. LI. 0237.
AKRONE kreiptis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmą saukite mūsų negu užsigesius (firemonius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

WHAT'S NEW? (In Cleveland)

THE St. George C.W.V. Post 613 Softball League has started its second half with five teams battling for a chance to meet Lasnik's in the championship playoffs. Last week saw three close games that were all thrillers. Spade's stopped Lasnik's string of victories at five by beating them 9-7. The game was decided under the peculiar circumstances of a conflict between an umpire's decision and a ground rule. The ump won and coincidentally — so did Spade's.

Under the circumstances Lasnik's have a legitimate protest which should be made. A good many of the League's games have ended similarly. The conflict of rules, decision, and opinions has been glaringly noticeable. The League would do well to correct this situation.

Tree's Cafe beat Paul's Tavern with a five run, seventh inning rally, 7-6. Michie's lost an uphill battle and dropped their game, to Cramer's 10-9. Vitus (Movie Star) Suppis has picked up a pitcher who, with a little control, will make Michie's hard to beat.

Lasnik's Cafe and Paul's Tavern will tangle at the Vets Picnic which we hear is to be on the 15th. More on this next week.

The schedule for the week of Sept. 10th:

Tuesday — Lasnik's vs. Michie's.
Wednesday — Spade's vs. Tree's.
Thursday — Paul's vs. Cramer's.
The games start at 6 P. M. and are played at St. George's School Yard.

A CLEVELAND Lithuanian gained prominence in the local golf news last week. Ed Schultz, pleasant, 230 pound, 30 year old golfer, won the Cleveland District Golf Ass'n. Championship. He did this by beating two of Cleveland's best amateur golfers: Ed Meister and Tommy Whiteway.

In the Northern Ohio P. G. A. Open another Lithuanian, Bill Barbour, was tied for top honors with Frank Metzger of Akron with a score of 145 for 36 holes.

THE St. George C.Y.O. Dance Saturday night was a big success. Some 440 odd people jammed the auditorium to dance to the music of the Range Riders. A fine job of decorating added greatly to the pleasing effects. A pat on the back is due all those who helped make this event a success. An extra "well done" should be extended to officers Boris, Brazis, Barauskas, and Yankauskas who worked especially hard.

The C.Y.O. has far out-distanced all other organizations at St. George in the promotional field. It ranks right up with the Catholic Veterans Post in usefulness and popularity. Anyone interested in joining is cordially invited to attend one of the regular meetings.

THE Lithuanian Handicap Bowling League, organized by Catholic War Vets Post 612, will start rolling Sunday, Sept. 8th, at 3:45 P.M. All team members are urged to be present. We will try to bring you the highlights and heartbreaks of the action as the season progresses. This column will also post a lookout at Gordon Park to spot the first bowler who attempts to use his ball as a sinker. — The bowlers cordially invite spectators to drop around and watch the pins fly.

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

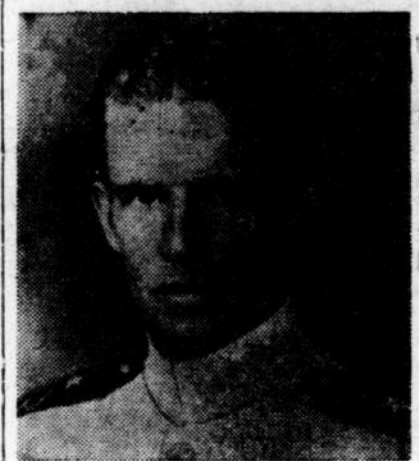
1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užviečiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

Telef. CEDar 9527

Capt. Stedman Teller, USN, chief of the navy's guided missile section, who stated that "World War III, if and when, will be a Buck Rogers-type of war with remote controlled rocket-borne atom missiles."

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

MR LA GUARDIA, the director of the UNRRA, plans to establish "Information Bureaus" in displaced persons camps to better the return to their native countries. However, he says, no such bureaus can be established among the refugee Lithuanians, Latvians and Estonians, because "realistically it is quite impossible to persuade the Balts to go home".

The Balts have no home since it is occupied by the Soviets. If they would return home the Russians would deport them to Siberia or else liquidate them.

PRESIDENT Truman it is said, is trying to find ways of increasing immigration quotas for displaced persons so that some of them can come and join their relatives in the United States. The Lithuanian quota is particularly pitifully small — only 386 per year. The same is true of the Latvians and Estonians.

THE other day a second batch of daring Estonians braved the Atlantic and sought the shores of the United States as a refuge from the bolshevik barbarians. After a 30 day trip from Madeira 18 Estonians in a 38-foot sloop were permitted to land for 60 days in Miami. The newspapers all over the country expressed sympathy with their plight, and, probably ways will be found to permit them to stay here. The Pilgrim Fathers stayed here in 1620 and built up this country.

IT is interesting to quote one of these Estonians. He said: "We have lived under both German and Russian rule. I will tell you here in America what I have been afraid to say before — there is no choice between the two. Under both German and Russian rule our houses would be entered in the dead of night. Neighbors would disappear without a trace. Liberty has left Estonia".

The same is also true of Lithuania and Latvia.

FATHER J. Balkunas, vice president of the United Lithuanian Relief Fund of America, announced that the Fund expects to collect \$525,000 for its work in 1947. The Fund now has 118 chapters in the United States and Canada. Up to March 31, 1946 the Fund has collected and sent \$1,200,000 worth of clothing, medicines, food, books and other supplies to war refugee Lithuanians all over the world, mostly in Germany, Italy, Austria, France and Sweden.

A SPECIAL conference of Lithuanian leaders was held in Europe recently to make plans for the continuation of the struggle for Lithuania's independence.

A GREAT friend of Lithuania's freedom, Congressman O'Konski won renomination against the bitter opposition of Communists and their friends in the CIO.

PROFESSOR K. Pakštas has issued a mimeographed booklet entitled "The Problem of Lithuania Minor" by which he means the Lithuania included formerly in East Prussia and the Klaipėda (Memel) district.

AN Associated Press dispatch recently quoted Moscow Pravda about plans to build "Communist" strength in the so-called Soviet republics of Lithuania, Latvia and Estonia. This means more war and deportations for the local inhabitants.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.